

**Транскрипт аудио записа
са главног претреса од 21. јануара 2021. године**

Председник већа:

Председник већа отвара заседање у предмету Одељења за ратне злочине Вишег суда у Београду К-По₂ број 7/2017 против оптуженог Јовановић Милорада, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ у вези члана 22 КЗ СРЈ, по оптужници тужиоца за ратне злочине КТО број 1/2017 од 03.04.2017. године, измењена дана 02.07.2020. године.

Председник већа утврђује да су на главни претрес приступили:

-заменик тужиоца за ратне злочине **Бруно Векарић,**

-оптужени **Јовановић Милорад** са браниоцем адвокатом **Марком Миловићем.**

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се главни претрес одржи.

Главни претрес је јаван.

Врши се аудио снимање главног претреса, а препис тонског снимка биће саставни део записника о главном претресу.

НАСТАВАК ДОКАЗНОГ ПОСТУПКА

Имамо још да прочитамо једно решење везано је за одбачај оптужнице у току поступка која је била и исказ сведока Кугић Фатиме, она је преминула и то је једини исказ који је остао још а да се није прочитао.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Врши се увид у решење К-По2 бр. 1/17 од 27.10.2017. године којим се одбацује оптужница Тужилаштва за ратне злочине КТО број 1/17 од 03.04.2017. године и у

решење Апелационог суда у Београду, Одељење за ратне злочине Кж2 По2 18/17 од 27.10.2017. године.

Да ли је потребно да се прикаже преко документ камере или знате о чему се ради? У реду. Добро.

На основу члана 406 ств 1 тачка 1

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Врши се увид у записник о саслушању сведока [REDACTED] сачињен пред Унско-Санским кантоном МУП Управе полиције Сектор криминалистичке полиције број 05-1/04-5 1857/12 од 22.10.2012. године

Прочитани су сви докази, изведени су сви докази, да ли има примедби на изведене доказе?

Нема примедби на изведене доказ.

Заменик тужиоца за ратне злочине, изволте.

Заменик тужиоца за ратне злочине: Ја бих само уколико ми допустите пре изношења завршне речи, желео бих да прецизирам оптужницу од 03.04.2017. у складу са чланом 409 ЗКП, тако што на страни 2 пасус 3 ред један иза седме речи „године“ бише се реч „принудно“ и мења се у реч „противзаконито“, тако да почетак реченице сада тласи: „Током јуна и јула месеца 1992. године противзаконито одводио цивилно становништво....“ и тако даље.

Председник већа: Добро.

Заменик тужиоца за ратне злочине: Хвала.

Председник већа: У преосталом делу остаје неизмењена.

Заменик тужиоца за ратне злочине: Остаје неизмењена.

Председник већа: Добро. Јесте разумели? Да, у овој капи, такозваној капи стоји противзаконито одвођење, а овде стоји принудно одводио и у том смислу је само измена.

Адвокат Марко Миловић: Делује да је наизглед, али није наизглед јер велика је разлика иако је у истом правцу - принудно, ја сам то између осталог елаборирао и у завршној речи, сад...

Председник већа: Таман вам је краћа завршна реч.

Адвокат Марко Миловић: Због тога није али...

Председник већа: Добро.

Адвокат Марко Миловић: Контекст је мало другачији, јер овде знамо шта је принуда, то смо ваљда учили и на факултету шта је принуда, а овде нико није рекао да је принудно радио, сад противзаконито то је сад опет...

Председник већа: Противзаконито вам стоји и у капи такозваној, оптужног акта.

Адвокат Марко Миловић: Па то сад стоји.

Председник већа: Не сад, не сад, то је у оптужном акту.

Адвокат Марко Миловић: Знам, али говорим ово што је у самој изреци је...

Председник већа: Добро. Мислим, моје питање је да ли сте разумели прецизирану оптужницу ту нема ништа нешто драстично измењено, практично и није измена.

Јовановићу оптужени, јесте разумели? Разумели сте добро. Добро.

Да ли има нових предлога у допуну доказног поступка? Нема нових предлог јел` тако.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Доказни поступак је завршен.

ЗАВРШНА РЕЧ СТРАНАКА

Заменик тужиоца за ратне злочине изволте.

Реците.

Адвокат Марко Миловић: Остали смо код прошлог пута везано, ако дозволите да скинем маску...

Председник већа: Да.

Адвокат Марко Миловић: Везано за дужину трајања завршне речи. Имали смо прилике овде, сви сте судије са дугогодишњим искуством, што знам лично и ја, зна и колега тужилац, и из нашег искуства из искуства свих вас јасно нам је да ова завршна реч конкретно моја не може да се сведе на сат и по. Шта је мој предлог, значи да завршимо данас, па кад то евентуално да кажем буде, јер ћете видети свака реч је везана за оптужницу и сведоке. Ради се о томе да је, 6 година траје овај поступак, ми

не можемо са 6 година да сведемо то на неких сат и по. Вратићу се на предмет кривични који је ваше веће судило везано за Горана Шиника, где је чињенични опис много био краћи, много мање кривично-правних радњи, није било тог ограничења и лимита. При томе мислим да је та исто завршна реч трајала дуже него што је овај предмет који је свакако по обиму много сложенији и у погледу доказа...

Председник већа: Добро, браниоче јасно ми је шта хоћете да кажете, немојте да губимо време него да кренемо са завршним речима.

Изволте, заменик тужиоца за ратне злочине.

Адвокат Марко Миловић: Само ја би, шта би био мој предлог да кажем, или да у неко време данас завршимо кад колега тужилац заврши и ја део па да наставимо други дан.

Председник већа: Прво да чујемо тужиоца. Седите.

Адвокат Марко Миловић: Хвала.

Заменик тужиоца за ратне злочине: Ја ћу око сат времена максимум. Хвала.

Поштовани суде, поштоване колеге, Тужилаштво за ратне злочине Републике Србије остаје при свему, при оптужници КТО број 1/2017 која је преузета из Тужитељства БиХ Посебног одјела за ратне злочине уређена према Законима Републике Србије против Јовановић Милорада, за кривично дело из члана 142 став 1 у вези са чланом 22 КЗ СРЈ.

Ово кривично дело врши онај ко кршећи правила међународног права за време оружаног сукоба нареди или изврши неко од алтернативних одређених радњи извршења кривичног дела која су такативно наведена у овом законском члану.

Конкретно, тужилаштво терети Јовановић Милорада за убиство једног цивилног лица и мучења и нечовечног поступања најмање 13 цивилних лица, као и противзаконито одвођење и противзаконито притварање најмање 14 лица чиме је извршио ратни злочин против цивилног становништва.

Ја ћу данас изнети свој став о овом предмету, навести зашто сматрам да треба указати веру аргументима које је изнело тужилаштво у току доказног поступка и на основу ових доказа Тужилаштва за ратне злочине Републике Србије свакако ћете моћи ван сваке разумне сумње донети правичну и закониту одлуку за коју верујемо да ће бити одлука којом се оптужени оглашава кривим.

Поштовани суде, обавеза тужиоца је била да током главног претреса изведе доказ о постојању битних обележја кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у вези са чланом 22 КЗ СРЈ за које се терети оптужени. Није спорно да извршење овог кривичног дела са аспекта домаћег међународног уговорног права, међународног обичајног права и општег принципа међународног кривичног права оно представљало кривично дело у време његовог извршења те самим тим и повлачи кривичну одговорност за учињење истог. Сматрам да је тужилаштво ван разумне сумње доказало испуњеност заједничких битних

елемената кривичног дела ратног злочина, да је у инкриминисаном периоду постојао оружани сукоб, да је у конкретном случају постојало кршење правила међународног хуманитарног права и да је оно било тешко, да постоји веза између радњи оптуженог и оружаног сукоба, односно да је оптужени дела извршио користећи контекст оружаног сукоба, као и да је кривично дело почињено против особа који нису активно учествовали у непријатељствима, односно против заштићених лица како је то предвиђено Женевским конвенцијама.

Само постојање оружаног сукоба, дакле током суђења као неоспорна чињеница утврђена је постојање оружаног сукоба као битног елемента кривичног дела ратног злочина. Оружани сукоб на територији Босне и Херцеговине трајао је у време извршења кривичног дела који се оптуженом ставља на терет и у јуну и јулу 1992. године и одвијао се између оружаних формација на страни божњачког, српског и хрватског народа који су живели на територији БиХ. Такав оружани сукоб је био довољног интензитета и представља по свом карактеру немеђународни унутрашњи оружани сукоб на који су применљиве одредбе Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.'49. године и одредбе Допунског протокола и Женевске конвенције од 12.08.'49. године о заштити жртава немеђународних сукоба које су ратификоване Одлуком Народне скупштине ФНРЈ број 24/50 а које су као што је познато постале саставни део материјалног кривичног права Републике Србије. Из тог разлога ове уговоре тужилаштво је навело као основ своје оптужнице, односно као основ кршења правила међународног права.

Будући да је у току главног претреса и припремног рочишта није оспоравана чињеница постојања унутрашњег немеђународног оружаног сукоба на подручју БиХ између Армије БиХ, Војске Републике Српске, сматрамо да се око овог елемента кривичног дела не треба дуже задржавати, да су око ових чињеница сагласне обе стране у поступку.

Поред тога, постојање оружаног сукоба на подручју БиХ укључујући и подручје општине на којој је почињено кривично дело, доказано је не само утврђеним чињеницама пред овим већем, већ и у пресудама међународног кривичног суда за бившу Југославију, исказима саслушаних сведока и исказом окривљеног.

Тешко кршење међународног хуманитарног права, оптужница се у овом предмету заснива на члану 142 КЗ СРЈ у вези са чланом 22 и заједничким чланом III Женевске конвенције које држава одржава темељне хуманитарне принципе на којима су засноване Женевске конвенције у целини, заједнички члан 3 је део међународног обичајног права и сва дела набројана на том месту представљају озбиљна кршења међународног хуманитарног права које повлачи индивидуалну кривичну одговорност починиоца. Ове чињенице препознаје не само теорија него и пракса изражена кроз пресуде међународног кривичног Трибунала за бившу Југославију, па би навео као и увек неке од њих: пресуда претресног већа у предмету Блашкић параграф 176, одлука о надлежности у предмету Тадић параграф 89, одлука жалбеног већа у предмету Тадић по интерлокуторној жалби одбране на надлежност суда из '95. године параграф 70, пресуда жалбеног већа у предмету Челебић и параграф 143 и параграф 147.

У погледу кривичног дела ратни злочин над цивилним становништвом неспорно је забрана ратног злочина такође део обичајног међународног права и то како међународног тако и у немеђународном оружаном сукобу. Ово се види не само из

наведене Конвенције, већ и из студије Међународног комитета Црвеног крста, конкретно правила 93 Студије о обичајном међународном хуманитарном праву обављеног од стране Међународног комитета Црвеног крста 2005. године, а из судске праксе Националних судова и Међународних трибунала. Сматрам да је извршење конкретног кривичног дела недвосмислено представља озбиљно тешко кршење међународног права и тако да је испуњен и тај битан елемент кривичног дела ратни злочин.

Веза кривичног дела и оружаног сукоба - односно да ли је дело извршено у контексту оружаног сукоба, указујем на почетку праксу Међународног кривичног суда за бившу Југославију према којој да би се показао нексус између кривичног дела и оружаног сукоба није потребно доказивати да на подручју на ком су се десили злочини из оптужнице било слабих борбених дејстава. Довољно је да су злочини за које се оптужени терети тесно повезани са непријатељствима који су се догађали на другим деловима територије под контролом страна у сукобу. То можемо такође видети кроз одређене одлуке Трибунала у предметима Налетилић и Мартиновић дакле пресуде претресног већа параграф 177, одлука жалбеног већа у предмету Тадић то сам и малопре навео по жалби одбране на надлежност суда '95. године параграф 70, као и у пресуди већа у предмету Челебић параграфи 193 до 195. Дакле не тражи се уско узрочно последична веза између оружаног сукоба и почињеног злочина, већ да је постојање оружаног сукоба у знатној мери утицало на способност починиоца да почини злочин, те на његову одлуку да га почини, на начин почињења или на циљ са којим је почињен.

Другим речима, у конкретном случају управо је постојање оружаног сукоба на овом подручју омогућило оптуженом Јовановић Милораду да носи униформу и оружје, да се слободно креће на територији под контролом оружане формације којој је припадао и да најзад изврши насиље над припадницима оног народа који се у таквим околностима налази у ситуацији потпуне безизлазности и беспомоћности, који у тренутку кривичног дела ничим нису представљали опасност по њега или њему ближњима. Наведене околности окривљени је искористио како би извршио кривично дело ратног злочина и због тога је испуњен по нама, и овај битан елемент овог дела да је оно извршено у контексту оружаног сукоба. Тако жртве, особе која нема активну улогу у непријатељствима према заједничком члану 3 Женевске конвенције. Ни у једном тренутку тужилаштво није имало дилему код квалификације овог кривичног дела у одређивању статуса жртава обзиром на документацију којом је располагало и изјаве сведока, те се јасно определило да је статус жртава да су то цивили. Даље чланом 3 став 1 тачка а IV Женевске конвенције о заштити цивилних особа за време рата од 12. августа 1949. године прописано је да су цивили лица која не учествују непосредно у непријатељствима, подразумевајући ту и припаднике оружаних снага који су положили оружје, као и лица која су онеспособљена за борбу услед болести, рањавања, лишења слободе или било ког другог разлога.

Међународна судска пракса - тачније Међународног кривичног трибунала у предмету - Међународни кривични трибунал против Тихомира Блашкића и других из 2000. године дефинише цивила као сва лица која припадају или више не припадају неким оружаним снагама. У том циљу забрањени су и убудуће се забрањују у свако доба и на сваком месту према горе наведеним особама следећи поступци: повреде које су наносене животу и телесном интегритету, нарочито све врсте убистава, сакаћења,

свирепост и мучења и повреде личног достојанства, нарочито увредљиви и понижавајући поступци.

Основа оптужбе и анализа доказа - Милорад Јовановић оптужен је што је за време унутрашњег немеђународног оружаног сукоба на територији Босне и Херцеговине који се водио у периоду од 1992. године до 1995. године између оружаних формација на страни српског, бошњачког и хрватског народа за време оружаног сукоба између војске и милиције Српске Републике БиХ касније Републике Српске са једне стране и Армије Републике БиХ с друге стране, у својству резервног милицијца Министарства унутрашњих послова Српске Републике БиХ СЈБ Сански Мост, Одељење станица милиције Лушци Паланка, заједно са командиром одељења милиције Вуковић Славком који је у међувремену преминуо, и другим непознатим припадницима цивила цивилне и војне милиције кршећи правила немеђународног права из члана 3 став 1 тачка а и ц IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године ратификована одлуком Народне скупштине ФНРЈ у Службеном листу ФНРЈ број 24/50 и члан 4 став 1 и став 2 тачка а и е и члан 13 став 2 и 3 Допунског протокола Женевске конвенције о заштити жртава немеђународних сукоба то је Протокол 2, вршио противзаконита одвођења, затварања, мучења, нечовечно поступао према цивилном становништву бошњачке националности, наносио велике патње и повреде телесног интегритета и здравља, извршио убиство једног цивила, тако што је током јуна и јула месеца 1992. године противзаконито одводио цивилно становништво несрпске националности из њихових кућа из насеља Модра, Скуцани Факуф, Напреље, Лукавица и других околних села са ширег подручја Санског Моста, те исте противзаконито затварао у просторије спомен музеја „Симо Миљуш“ у Лушци Паланци Општина Сански мост, а који објекат је обезбеђивала милиција Одељења у Лушци Паланци, да би затечене цивиле у просторијама тог објекта и након одвођења на испитивање у просторије Одељења милиције који се налази у непосредној близини заточеног објекта, са циљем изнуђивања информација о поседовању оружја или других информација везаних за наводно организовање цивилног становништва тих насеља ради пружања отпора српске војске, ударао ногама, рукама, палицама, кундаком и цевима пушке и другим предметима по свим деловима тела све затворене цивиле међу којима су били Дервишевић Дедо, Кулић Џафер, Кулић Мујо, Калтак Салдо, Алибеговић Садмир, Авдић Месуд, Диндић Шефик, Кугић Ибрахим, Ханданагић Велид, Ханданагић Шефкет, Беширевић Ејуб, Церић Фуад, Калембер Исмет, Беширефић Хајро, Мајданкић Хилмија и други заточени цивиле, при чему је неким од њих везао ноге или руке штриком за столицу и плафонску греду па је тако редом премлаћивао до изнемоглости, а током таквог поступања према Дервишевић Деди приморао је да се крсти, да пузи по поду, љуби његове војничке чизме, предузимао према њему увредљиве и понижавајуће поступке сличне природе, све у намери да се нанесе велика патња и повреда телесног интегритета и здравља, па је услед последица таквог поступања Дервишевић Дедо у просторијама заточеног објекта и преминуо. Ми смо и навели који су то људи у оптужници тако да овај, у завршној речи ја то нисам променио, чиме је учинио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у вези са чланом 22 КЗ СРЈ.

Елементи кривичног дела - у погледу елемената кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва радња извршења окривљеног Милорада Јовановића који је у време оружаног сукоба у својству резервног милиционера МУП-а Републике Српске СЈБ Сански Мост, Одељење милиције у Лушци Паланци, вршио

противзаконита одвођења и противзаконита затварања, нечовечно поступао према жртвама, наносио им велику патњу и многима оштетио здравље, као последица тога наступила је и смрт Дервишевић Деде. Ово дело је везано, ово дело из члана 142 КЗ СРЈ у вези са чланом 22 предвиђено у нашем законодавству, заснива се на заједничком члану III Женевске конвенције из 1949. године који дефинише да се према лицима која не учествују непосредно у непријатељствима подразумевајући ту и припаднике оружаних снага који су положили оружје, лица онеспособљена за борбу услед болести, рањавања и који су лишени слободе, поступаће се у свакој прилици човечно без икакве неповољне дискриминације засноване на раси, боји коже, вери или убеђењу по рођењу или имовном стању или било ком другом мерилу, па се у том циљу забрањује у свако доба и на сваком месту према напред наведеним лицима поступци који се наносе њиховом животу и телесном интегритету, нарочито све време убистава, сакаћења, свирепости и мучења.

Неке од радњи извршења признао је и сам окривљени у својој одбрани, или у комуникацији са сведоцима, у комуникацији са Делић Ејубом на пример, потврдио је да га је одвео из његове куће Делићевог комшију Џафера Кугића, да је заједно са другим лицима учествовао у мучењу и нечовечном поступању, окривљени Милорад Јовановић је признао у комуникацији са Беширевић Ејубом и Беширевић Хајром када је потврдио да је једног оштећеног ударио више пута.

Време и место извршења кривичног дела није спорно, готово сви оштећени сведоци одвођени су из подручја или места наведених у оптужници комбијем такозваном купилицом у јуну и јулу 1992. године у Лушци Паланку спомен музеје „Симо Миљуш“. Сви сведоци којима је приказана слика лица места односно места извршења кривичног дела прецизно и јасно су определили Станицу у Лушци Паланци и спомен музеј кућу „Симо Миљуш“. Иако је већина сведока па у једном тренутку и сам окривљени спомен музеј „Симо Миљуш“ називали логором, тужилаштво за ратне злочине није нашло доказа да је место извршења заиста и био логор. Сматрамо да је спомен музеј „Симо Миљуш“ био нека врста сабирног центра за мушке припаднике бошњачке националности из којих су неки потом транспортовани у логоре, неки су пуштени, а нажалост неки од њих су и убијени.

Сведоци су јасно говорили о организацији и функционисању овог центра, наводећи лица, имена и командну структуру. Што се тиче времена када је убијен Дервишевић Дедо према изјавама сведока и датуму смрти и изводу из матичне књиге умрлих, опште је позната чињеница, а то је у својим исказима потврдила супруга и син покојног Дервишевић Деде да је датум смрти у складу са законом који се примењује у БиХ преузет из бивше СФРЈ предвиђено да када су у питању нестала лица посебно она која су нестала у ратним околностима чињеница смрти може одредити административним путем без проналаска тела жртава. Зато је могућа разлика у времену када се догађај фактички одиграо и у Изводу из матичне књиге умрлих, обзиром да тело Дервишевић Деде није пронађено. Овакав случај имали смо у бројним предметима пред Већем за ратне злочине у Београду, управо у предмету КПо2 11/2017 као и предмету пред овим већем КПо2 8/17, дакле датум у Изводима из матичне књиге умрлих и времена смрти наведених у оптужници нису усаглашени обзиром да као што је и овде био случај резултат запажања или процена родбине која је пријавила смрт или нестанак својих ближњих. О овој чињеници јасно је сведочио сведок Амор Машовић.

Да је био припадник резервног састава Станице јавне безбедности - СЈБ у Лушци Паланци у критично време, на критичном месту и да је дуго наоружање указују документи који су изведени у фази главног претреса. Преглед рада у Станици милиције у Лушци Паланци и списак припадника Одељења милиције у Лушци Паланци са бројевима дугог наоружања, као и изјаве више сведока које ћу даље презентирати.

Значи сад једна анализа изјава, дакле сведок Кугић Фахида остаје код исказа које је дала у БиХ, окривљени Милорад Јовановић је одвео њеног супруга Кугић Мују у јулу 1992. године, а пре тога је одвео свекра и девера, Кугић Џафера и Кугић Рахима. У овом сведочењу можда је најупечатљивија реченица окривљеног Милорада Јовановића када је Кугић Мујо хтео са собом да понесе таблете приликом противзаконитог одвођења, окривљени му је рекао: „неће ти то тамо требати“, мислио је на таблете. Ово лице, сведок наводи одведени су плавим комбијем фамозном купилицом. Сведокиња наводи да је Милорад Јовановић био наоружан и униформисан. На питање Милорада Јовановића у каквој униформи је био, одговорила је: „не знам Милораде то је био страх“. Милорад Јовановић је одговорио са „знам, знам“.

Ејуб Беширевић наводи да га је у јуну - јулу 1992. године Милорад Јовановић са другима одвео комбијем опет купилицом у Лушци Паланку у кућу „Симо Миљуш“. У спомен музеј „Симо Миљуш“ Славко Вуковић је послао окривљеног Милорада Јовановића који му је наредио да дигне руке, тукао га је палицом близу сто пута у првом маху, потом је тучен више пута, највише га је тукао како је он навео Милорад Јовановић. Познаје и видео је Календер Исмета и Кугић Џафера у спомен музеју „Симо Миљуш“ и навео је да познаје Јовановића као самог себе. Препознао је и одредио место извршења кривичног дела кућу „Симо Миљуш“, потврдио је изјаву Кугић Вахиде да је Милорад Јовановић дошао по Кугић Џафера. На питање председника већа осумњиченом Милораду Јовановићу да ли се сећа шта је рекао на главном претресу да је ударио сведока два-три пута, а да сада то негира, одговорио је: „Беширевића једног јесам, али сам ја мислио да је то други човек, Хару ја сам мислио да је то он“. Сведок је потврдио да је окривљени Милорад Јовановић ударио Хајра три пута, а њега ударио сто пута. На питање председника већа да се определи да ли је Ејуб или је Хајро, окривљени Милорад је одговорио: „е то да то је тај“, да није Ејуб него Хајро, окривљени Милорад одговара са „е то то је тај, да“.

Окривљени се наравно може бранити онако како мисли да је најбоље за њега, али непоузданост његових тврдњи управо је упечатљиво ово о сведочењу и када је окривљени рекао за Кугић Џафера да му није позната његова судбина на припремном рочишту, а на главном претресу је рекао да јесте и да зна шта се са њим десило.

Што се тиче сведочења Калтак Сулејмана, он је исто остао при изјаву коју је дао у Кантоналном тужилаштву у Санском Мосту. Одведен му је син Фадо у „Симо Миљуш“, син му је био са Хилмом Мајданчићем, чуо је од Хилма да су Сада тукли сваки дан, не познаје Милорада, али он је био полицајац тамо, рекао је сведок.

Мунира Рамић такође остаје при исказу датом 15.10.2015. године у БиХ, и потврђује одвођење Калтак Сада.

Авдић Месуд наводи да је у критичном периоду окривљени Милорад Јовановић ухапсио и одвео њега и његовог брата у комби са рукама на потиљку и одвео их у

Лушци Паланку. Навео је: „Ја моја четири брата и отац смо одведени, а иза нас су остале жене и двадесетпеторо деце, како бисте се ви осећали да иза вас остане четворо малолетне деце и жене и плачу, као године вичу“. По његовим наводима окривљени Милорад Јовановић је био униформисан, био је висок између 165 и 170 сантиметара. Потом га је у станици тукао Милорад Јовановић да би њега и друге затвореника у кући „Симо Миљуш“ испитивали тако што Славко испитује а Милорад туче, како је он рекао. Изашао је са четири поломљена ребра из Лушци Паланке, а поломио их је Милорад Јовановић. Тукао га је два-три пута дневно каже. Његово сведочење у вези са смрћу Дервишевић Деда јасно је и прецизно потврдио да је Дервишевић Дедо био са њима у подруму просторија спомен музеја „Симо Миљуш“, да је дошао исти дан као и они око 9 сати у „Симо Миљуш“. Потврдио је причу супруге Дервишевић Деда да се овај сам јавио у станицу, тврди да је Дервишевић Дедо био са њима у подруму све док га окривљени Милорад Јовановић није убио. Како је сведок навео Јовановић Милорад дошао је око 11-12 сати била је субота и чуо је да је Милорад Јовановић рекао: „ајде да видимо шта ради она турудија“, ушао је и почео тући све а онда се обратио Деди: „ево усташе што је клао српску децу `41.“, Дедо је одговорио: „нисам алаха ми тада сам био малечак“, Милорад Јовановић је рекао: „нема везе ти си сад усташа“ и тако га је још са још двојицом тукао, тукао га чизмама, рукама, бејзбол палицом, дигао три прста и рекао „шта ово значи за Србе“, терао га је да се крсти, па је након тога, након што га је псовао натерао да му љуби чизме. „Када је кренуо да му љуби чизме тада је већ био готов, наводи сведок, пао је на стомак, Милорад Јовановић се попео са војничком петом између плећа, окретао је пету под углом од 95 степени“ како је рекао овај сведок, „онда га је узео за ноге и рекао види како се може направити салто уназад, пребацио је човека на леђа, човек је ударио о бетон, ја сам лично видео“ говори сведок „његово лево и десно око, човек је већ био мртав. Није прошла сат времена наишао је комби, набили су Дервишевић Деду врећу на главу и једни за руке једни за ноге, отишли према Гредару и Босанској Крупи. Дотични Јовановић је сто посто лично сам туде присуствовао га је убио и он зна шта је са њим даље урадио, нека га буде срамота, иза човека је остало деветоро малолетне деце, два мала, то могу да потврде Есад Авдић и Авдић Јасмин“, навео је сведок Авдић Месуд.

Сведок Хајро Беширевић остаје при исказу који је дао надлежним органима БиХ. Одведен је у Симо Миљуш заједно са Ејубом Беширевићем у јуну 1992. године, познавао је окривљеног Милорада Јовановића ал` не по презимену већ по оцу. Тукао га је окривљени како каже, Милорад Јовановић палицом и данас има од тога последице. У свом сведочењу окривљени Милорад Јовановић је признао да га је ударио два-три пута. Сведок је потврдио да је Милорад Јовановић тукао и Беширевић Ејуба и друге.

Сведок Алајбеговић Садмир остаје при исказима датим надлежним органима БиХ. У критично време у спомен музеју „Симо Миљуш“ Милорад Јовановић га је тукао палицама, песницом, до те мере да је губио свест. Понижавао га и ударао га је кундаком пушке у леђа, потврдио је да је Јовановић тукао и друге људе.

Сведок Денић Ејуб остаје при исказу дат надлежним органима БиХ. Познавао је окривљеног Милорада Јовановића по оцу, плашио га се јер је он како каже одводио људе, зато што је одвео и његовог комшију Џафера. У свом сведочењу окривљени Милорад Јовановић је признао да је одвео Џафера у Лушци Паланку у музеј „Симо Миљуш“.

Сведок Церих Фуад остаје при исказу дат надлежним органима БиХ. Препознао је Милорада Јовановића, навео је да је био униформисан, навео је да је 14., 15. јуна био одведен, а није био Милорад Јовановић. У кући „Симо Миљуш“ га је Милорад Јовановић тукао, није могао да дише, тукао га је у груди палицом.

Сведок Ханданагић Велид остаје при исказима које је дао надлежним органима БиХ. Познаје Милорада Јовановића као доброг момка са којим је играо фудбал. 17. јуна су га одвели лица међу којима је био и окривљени Милорад Јовановић у Лушци Паланку, па у кућу „Симо Миљуш“. Навео је да је окривљени Милорад Јовановић био наоружан паповком. Сведок је навео да је Милорад Јовановић њега тукао тако што га је везао канапом наглавачке и потом тукао како је навео „сто комада ми је сложио први пут, био је посебно суров“ како је сведок навео, „имао је финих идеја за пребијањем, на пример кладио се да ће га из првог ударца оборити“. Чуо је да је Дервишевић Деда убијен у Паланци. Када је окривљени Милорад Јовановић негирао његове тврдње сведок је рекао „молим те упали слику да га погледам у лице тако ти бога“.

Сведок Рамић Рамиз био је у критично време затворен у кући „Симо Миљуш“. Сведочио је како је окривљени Милорад Јовановић тукао Алајбеговић Садмира пендреком, рукама и ногама, чиме је потврдио Садмиров исказ и исказ још неких сведока.

Сведок Дервишевић Мирсад син Дервишевић Деда остаје при исказу дат државним органима БиХ, потврдио је да је Дервишевић Деда одвезао Славко Јовановић трактором из његове куће у станицу у Лушци Паланку у критично време. Чуо је од Авдић Месуда, Авдић Јасмина, Авдић Џемала да је Деда Дервишевић убијен у Лушци Паланци у „Симе Миљуша“ и да је завршни ударац задао Милорад Јовановић. Стао му је петом на кичму и окренуо му је, умро је на Јасминовим рукама, све је видео Авдић Месуд, да је тело однесено, да га је оставио у врећу и однео Грујић Душко и да је Мајкић видео тело на крају сметлишта и препознао Дервишевић Деда. Бошко Јарић месар га је у коњским колима закопао на Грбечу код Мајкића. Потврдио је да Милорад Јовановић лаже када је говорио да је помогао Дервишевићима и да је са њима ручао и никад није ушао у кућу, цитирам сведока иначе би рекао не говори истину.

Ово сведочење по процени Тужилаштва за ратне злочине поштовани суде има посебну тежину, обзиром на околности да су два сведока убиства Авдић Јасмин и Џемал недоступни суду и тужилаштву, наиме сведок је навео да су Авдић Јасмин и Авдић Џемал описали догађај на потпуно исти начин, као и Авдић Месуд који је сведочио пред овим већем. То је навела и његова мајка Дервишевић Мина.

Сведок Вид Билбија остао је при исказима које је дао пред надлежним органима БиХ, сведок је био милиционер који је потврдио да су људи затварани у спомену музеју „Симо Миљуш“, видео је драматичне сцене унакаженог Хилмију Мајданкића. Сведок је у критично време видео Дервишевић Деду у станици у Лушци Паланци у ходнику станице и био је претучен. Навео је да му је Јовановић дао флашу с нафтом, потом је видео тело мртвог човека у комбију који вози Грујић Душко и Мајкић. Напомињем да Дервишевић Мирсад такође чуо и видео да су тело одвезли Грујић Душко, а да је тело Дервишевић Деда препознао на сметлишту управо Мајкић, што се поклапа дакле са оном претходном изјавом.

Сведок Жељко Маркановић сведочио је да је у критично време био са окривљеним Милорадом Јовановићем када су приводили како је он рекао Муслимане. Тврдио је да су окривљени имали маскирну полицијску униформу. Такође је потврдио да је Алејбеговић Садмир приведен у спомен музеј „Симо Миљуш“.

Сведоци чији су се искази читали на главном претресу - Календер Исмет је потврдио да је доведен у спомен музеј „Симо Миљуш“, да су га тукли, памти Славка Вуковића и друге који су га тукли. Његов исказ је значајан за Тужилаштво за ратне злочине пошто потврђује присуство Кугић Џафера, Викрије Бахића, Кугић Ибрахима, Беширевић Ејуба и Хајра, Терић Ешефа и Емира. Кугић Ибрахим је навео да је из његове куће у критично време Милорад Јовановић одвео заједно са Славком Вуковићем још пет војника, да га је одвео са Славком Вуковићем и још пет војника, као и Беширевић Хајро. У спомен музеј „Симо Миљуш“ тукли су га многи, а један од њих је био извините само молим вас... у спомен музеј... тукли су га многи, а један од њих је и Милорад Јовановић. Видео је и закључио да је и друге људе из Бихаћа највише у спомен музеј тукао управо окривљени. Видео је у спомен музеју и Кугић Џафера.

Мајданкић Хилмија је навео да су у спомен музеју „Симо Миљуш“ били крвави зидови од нечовечног поступања за мучење затвореника, да је учестало тукао млади војник Милорад Јовановић и видео је да су тело Дервишевић Деде убацили у ћебе и да су га полицајци и војници изнели напоље. Од очаја је исекао себи вене.

Ханданагић Шефкет је навео да су га у јуну месецу из куће одвели у Лушци Паланку управо Милорад Јовановић и Вид Билбија звани Вицо. Познавао је Милорада Јовановића као зета Миће Дивљака, сведочио је да је Милорад Јовановић у спомен музеју „Симо Миљуш“ тукао по целом телу палицом, у просторијама спомен музеја „Симо Миљуш“ чуо је плач, запомагање других људи који су такође били мучени и према којима се нечовечно поступало, наводио је да га је окривљени Милорад Јовановић тукао два дана по један сат непрестано. Знао је Милорада Јовановића као зета Миће Дивљака, као лугара из подручја Вакуфа из Лушци Паланке, црне косе, јаче грађе, високог између 175 и 180 сантиметара. Видео је Калтак Саду у спомен музеју „Симо Миљуш“.

Диндић Шефик је навео да га је Милорад Јовановић тукао палицом свуда по телу у спомен музеју „Симо Миљуш“. Навео је да су најсуровији били Милорад Јовановић, Славко Вуковић, најгори је био Милорад Јовановић. Видео је како је нечовечно поступао према Кугић Муји кога је тукао највише, чуо је да је Дервишевић Дедо умро у спомен музеју „Симо Миљуш“ а да су га одвели у непознатом правцу два човека и Милорад Јовановић.

Дервишевић Мина супруга покојног Дервишевић Деде потврдила је да је њен муж отишао трактором у Лушци Паланку да се пријави у станицу милиције, наводи да је чула од Јасмина Авдића који је био очевидац злочина, Хилма Мајданкића и Месуда Авдића да је Дервишевић Дедо убијен од стране Милорада Јовановића у спомен музеју „Симо Миљуш“ и у овом случају тужилаштво сматра важним чињеницу да је Авдић Јасмин потврдио опис догађаја убиства њеног супруга Дервишевић Деде, Авдић Јасмина.

Петровић Бошко је видео Дервишевић Деду у станици критичном периоду, а од Милорада Јовановића је чуо да је Дедо отишао у гепеку према селу Поткрај. Рекао је сину и жени Дервишевић Деде да га је убио Милорад Јовановић односно да је чуо од самог Милорада Јовановића где је одвезао његово тело. Адамовић Ђуро је описао атмосферу и организацију у спомен музеју „Симо Миљуш“, наводи да је тамо било мучење и нечовечно поступање према затвореницима.

Што се тиче сведока одбране - Праштало Марко потврдио је да је окривљени Милорад Јовановић дужио аутоматску пушку, да је Милорад Јовановић приводио лица у Лушци Паланку у спомен музеј „Симо Миљуш“, видео Алајбеговића и Хилмију Мајданкића свог крвавог који се жалио да га боле бубрези. Видео је крваву мрљу на поду. Декић Милан је такође потврдио да је Милорад Јовановић приводио лица из њихових кућа у Лушци Паланку, потврдио је да су у спомен музеју били и да их је видео Алајбеговић и Ејуб Делић, прво су се једва сетио Ејуба а потом је рекао да га добро познаје.

Врањеш Душко је потврдио да су привођење радили он и Милорад, има сазнања да је Дедо можда преминуо и да је војна полиција претукла Дервишевић Деду. Дивљак Рајко је потврдио да је Милорад Јовановић вршио одвођење особа.

Да резимирам, само тренутак извините да искључим... Да резимирам - сведок Кугић Вагдија, Ејуб Беширевић, Мунира Рамић, Месуд Авдић, Велид Ханданагић, Жељко Маркановић, Праштало Марко, Декић Милан, Врањеш Душко, Дивљак Рајко, Кугић Ибрахим, Ханданагић Шефкет, посредно и Калтак Сулејман и Делић Ејуб, су у својим исказима потврдили да у јуну и јулу 1992. године оптужени Милорад Јовановић противзаконито одводио лица из њихових кућа у Лушци Паланку, да су противзаконито били затварани у спомен музеју „Симо Миљуш“.

Сведоци - Ејуб Беширевић, Авдић Месуд, Беширевић Хајро, Церић Фуад, Ханданагић Велид, Рамић Рамиз, Календер Исмет, Кугић Ибрахим, Мајданкић Хилмија, Ханданагић Шефкет, Виндић Шефкет, посредно Калтак Сулејман и Адамовић Ђуро у својим исказима потврдили да је у јуну и јулу у спомен музеју „Симо Миљуш“ према њима и другим лицима Милорад Јовановић нечовечно поступао, мучио их, да их је тукао и на тај начин наносио тешке телесне повреде и велику патњу. Некима од њих је на тај начин тешко нарушио здравље.

Сведок Авдић Менсур је прецизно и у детаље по процени тужилаштва који не могу бити измишљени описао убиство Дервишевић Деде од стране Милорада Јовановића. Његов исказ су непосредним сазнањима потврдили и Ханданагић Велид, Вид Билбија, Ајданкић Хилмија и Петровић Бошко, а посредним сазнањима Врањеш Душко, Дервишевић Мирсад и Дервишевић Мина.

Милорад Јовановић је својим радњама, тако што га је мучио и нечовечно поступао и наносио велику патњу Дервишевић Деде, а као последица таквог чињења наступила је смрт Дервишевић Деде. Наглашавам да два сведока која такође имају сазнања о смрти Дервишевић Деде, Авдић Јасмин и Авдић Есад нису доступни ни Тужилаштву за ратне злочине ни суду, обзиром да живе у Сједињеним Америчким Државама и Холандији, али су на идентичан начин описали догађај Дервишевић Мирсаду и Дервишевић Мини.

Оцена одбране - Милорад Јовановић се бранио тако што је негирао извршење кривичног дела које му се ставља на терет. Ипак у више наврата и сам признаје поједине радње извршења па тако истовремено док негира кривицу на главном претресу пред већем за ратне злочине Вишег суда у Београду приликом сведочења Делић Ејуба, окривљени Милорад Јовановић је признао да је одвео из његове куће Џафера Кугића у Лушци Паланку односно у спомен музеј „Симо Миљуш“. Истовремено док негира кривицу на главном претресу приликом сведочења Ејуба Беширевића и Хајра Беширевића признаје да је у просторијама спомен музеја „Симо Миљуш“ ударао више пута Хајра Беширевића. У неколико наврата може се утврдити да оптужени не говори истину и да на тај начин покушавао да отклони и умањи своју одговорност. На пример на припремном рочишту навео је да му није позната судбина Кугић Џафера, а на главном претресу приликом сведочења Ејуба Беширевића је рекао управо супротно да му је позната трагична судбина поменутог Кугић Џафера.

Одбрана је током поступка настојала да оспори веродостојност исказа сведока тужилаштва због начина до којих су надлежни органи БиХ долазили до ових исказа, кад истовремено... када је то било по њиховој процени у њиховом интересу и интересу окривљеног презентирао одлуке управо надлежних органа БиХ који апсолутно нису имали везе са поступком који се води пред овим већем. Исказима сведока одбране само су потврдили поједине делове оптужнице па тако Праштало Марко, Декић Милан, Врањеш Душко, Гиљак Рајко потврдили да је окривљени Милорад Јовановић одводио цивиле из њихових кућа, Врањеш је на пример рекао да су привођење урадили он и Милорад. Истовремено је навео да је Дервишевић Дедо можда преминуо уз навођење да су га пресвукли војни полицајци што се подудара са тврдњама сведока тужилаштва. Праштало је навео и да је видео у критично време у спомен музеју Алејбеговића и Ејуба Беширевића дакле сведоке који су теретили окривљеног Милорада Јовановића. Истовремено неке тврдње сведока одбране Декић Милана непоуздане су, пример прво наводи да се једва сетио Ејуба Делића, а потом је навео да га је добро познавао. Сведок Праштало је потврдио је да је Милорад Јовановић био наоружан аутоматском пушком приликом незаконитог одвођења људи из њихових кућа, као и да је видео крвавог Хилмију у спомен музеју који се жалио да га боле бубрези. Нико од сведока одбране није успео да умањи и обезвреди доказну снагу сведочења и материјалне доказе које је извело Тужилаштво за ратне злочине Републике Србије.

Умишљај - урачунљивост Милорада Јовановића није доведена у питање, он је био свестан свог дела и хтео је његово извршење, стање његове воље и свести чине облик виности директан умишљај, тако да... блажих примена блажег закона. На конкретном случају примењују се одредбе КЗ СРЈ а не одредбе КЗ СФРЈ односно основног кривичног закона и Кривичног законика што је условљено одредбом закона који обавезује да се на конкретан случај има применити најблажи закон рачунајући време од његовог извршења до доношења пресуде.

Олакшавајуће, отежавајуће околности - што се тиче околности која утиче на висину казне мишљења сам да на страни оптуженог Милорада Јовановића нема олакшавајућих околности, држање после извршења кривичног дела оптужени Милорад Јовановић негира дело и не показује кајање за исто. Такође што се тиче јачине угрожавања и повреда заштићеног добра у конкретном случају се ради о кривичном делу које по самој својој природи представља једно од најтежих кривичних дела како у домаћем тако и међународном праву. Радње оптуженог биле су усмерене на повреду

интегритета и личног достојанства, биле су исказане нарочито увредљиво и понижавајуће поступање према жртвама приликом извршења кривичног дела.

Околности кривичног дела - оптужени Милорад Јовановић је ово дело извршио тако што је искористио ванредне ратне околности, потпуно беспомоћних жртава и њихову немогућност да се супротставе на било који начин. Кривично дело извршено је уз претњу ватреним оружјем.

Поштовани суде, заједнички именоватељ овог случаја је страх жртава од Милорада Јовановића јер одводи људе из њихових кућа, страх од Милорада Јовановића јер сурово батина своје жртве, страх од пргаве нарави Милорада Јовановића и присиљавање покојног Дервишевић Деда да му љуби чизме пре него што га је убио, или једне од жртава да пије нафту док је скапало од жеђи. Једна сведокиња тужилаштва Хујић Вахида описујући свој контакт са окривљеним, то описује начин: „не знам Милораде коју си униформу носио то је био страх“, страх од Милорада Јовановића окривљеног од стране Тужилаштва за ратне злочине пред Већем за ратне злочине Вишег суда у Београду. Злочин који је по нашем уверењу учинио окривљени Милорад Јовановић има димензију коју до сада у завршној речи нисам истакао, приметио сам да је како је он сам навео породични човек, истовремено Милорад Јовановић десетинама породица донео је само очај, бол и патњу. У кући Дервишевић Деде остало је деветоро деце од тога две бебе. У кућама Авдића остало је 25-оро деце и жена када су их Милорад и други одводили у пакао спомен музеја „Симо Миљуш“. Патња Дервишевић Деде, Беширевић Ејуба, Авдић Месуда, Беширевић Хајра, Алајбеговић Садмира, Ферих Фуада, Ханданагић Велида, Кугић Ибрахима и Џафера, Ајданкић Хилмије, Ханданагић Шефкета, Виндић Шефика и многих других љуби чија је крв бојила подове и зидове спомен музеја „Симо Миљуш“ исписују неизбрисив траг у животима њихових породица, и онда кад је злочин учињен али и данас.

У ширем контексту оваква дела допринела су распламсавању мржње у осетљивом мултиентичком подручју БиХ и потом довеле до несхваћених злочина десетине хиљада жртава. Реченица Ханданагић Велида: „ја нисам имао никакву мржњу ни данас је немам, али само би волео да ми објасни...“. Сматрам да ово објашњење окривљени Милорад Јовановић дугује жртвама и њиховим породицама. Тражимо да правда буде задовољена, да оптужени буде оглашен кривим. Тражим од судског већа да оптуженом Милораду Јовановићу изрекне затворску казну у трајању од 10 година. Хвала.

Председник већа: Хвала лепо.

Заменик тужиоца за ратне злочине у завршној речи наводи да у свему остаје при прецизираној оптужници, детаљно анализира изведене доказе и сматра да је изведеним доказима утврђено да је оптужени Јовановић Милорад починио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва и предлаже да га суд осуди на казну затвора у трајању од 10 година.

Изволте. Бранилац оптуженог Милорада Јовановића адвокат Марко Миловић.

Адвокат Марко Миловић: Захваљујем.

Имајући прилику да читам оптужницу и да чујем завршну реч колеге заменика јавног тужиоца могу само да констатујем да су тачно једино лични подаци за Милорада Јовановића и да је био припадник резервног састава тадашње милиције у Лушци Паланци. Остало наравно оспоравамо у целини. Морам признати, а да не могу да не изразим чуђење и запрепашћење да се овом човеку овде суди за ратни злочин против цивилног становништва. Кад кажем да сам зачуђен и запрепашћен, истичем да сам очекивао да се уопште не може подизати оптужница против њега имајући управо у виду стање у списима предмета. Морам признати и истаћи, а да не могу да се начудим да сам затечен и запрепашћен, како год хоћете то сам негде и помињао, кад сам видео да је у предлозима тужилаштва опет има Одлука о проглашењу ратног стања под тачком 13 и 14 страна 5 Службени лист Р.БиХ број 7/92 од 20.06.1992. године и Одлука о укидању ратног стања Службени лист Републике БиХ број 50/92 од 28.12.'95. године. Значи доказни предлог Тужилаштва за ратне злочине Републике Србије напомињем то, наведене на страни 5 под тачком 13 и 14 као писани доказ. Знамо ли шта пише у тој преамбули Одлуке о проглашењу ратног стања, знам да то веће зна, зна и колега тужилац али због осталих и због јавности прочитаћу ту Одлуку о проглашењу ратног стања, под бројем 158 које наше тужилаштво узима као доказ, напомињем наше тужилаштво узима као доказ. Цитирам: „Полазећи од чињенице да је на Републику Босне и Херцеговину извршена агресија од стране Републике Србије, Републике Црне Горе и Југословенске армије и терориста Српске демократске странке, да је учињена агресија утврђена од стране Савета безбедности Уједињених нација Резолуцијом број 752 од 18. маја 1992. године, да се та агресија наставља и након усвајања поменуте Резолуције Савета безбедности, да је агресија праћена бруталним геноцидом над народом...“ пазите народом Босне и Херцеговине, „као последица због чега је до сада убијено преко 40 хиљада људи, присилно расељено око милион и четресто хиљада становника, а њих преко 60 хиљада одведено у концентрационе логоре, да агресор...“ мисли се на нашу државу, „организовано наставља да разара цивилне привредне, верске и друге објекте, да је агресор окупирао око 70% територија државе Босне и Херцеговине и да одбија да обустави агресију...“, крај цитата и тако даље. И онда на крају доноси се Одлука о проглашењу ратног стања са потписом Алије Изетбеговића као председника председништва и ми то треба да узмемо као доказ. Ми то треба да узмемо као доказ. Наша држава, наше тужилаштво. Срамота. Не би даље на ту тему, ал' само могу рећи срамота.

Шта то значи? Значи прихватамо чињеницу да смо агресори, да смо извршили све ово што сам малопре прочитао, доказ у оптужници, колега Ви сте преузели оптужницу. То је најжалост последица олако преузимања оваквих оптужница. Надао сам се да је ово грешка и да ће се овај фрапантан пропуст отклонити. Остало је само надање, али не због Јовановић Милорада, мене или било кога од присутних, него због много битних питања о којима не бих сада говорио, али истичем следеће: прво одлуке тог такозваног непотпуног или како год га назвали тадашњег Председништва БиХ нису могуће биле примењивати на територији Републике Српске, ни једна одлука такозваног Председништва БиХ није могла бити примењена на територији Републике Српске. Република Српска је имала своје органе, председника, подпредседника Скупштине и Владу. То што су они хтели да се то примењује на територији целе БиХ то је била илузија. Дакле везано за проглашење ратног стања од стране такозваног Председништва Републике Босне и Херцеговине и конкретно Алије Изетбеговића, та одлука је била нелегитимна и нелегална. Зашто то кажем, '90. године значи везано све за одлуке Председништва БиХ те године на изборима у име српског народа подршку су добили Биљана Плавшић и Никола Кољевић. Они су били у Председништву БиХ до

априла 1992. године као званични и једини легитимни представници српског народа у Председништву БиХ. Њих шест плус седам био је Ејуб Ганић као назови Југословен, знамо какав је био Југословен, ко је иоле мало пратио дешавања. Никола Кољевић је у априлу, а потом Биљана Плавшић напустили Председништво БиХ, дали су оставке јер нису могли остати у Сарајеву обзиром да су им животи били угрожени. Госпођа Плавшић је у мају месецу напустила Сарајево, дошли су пред њену кућу да је хапсе, значи 20 минута је делило од хапшења, а пре тога су ухапсили и брата и снаху и одвели у приватни затвор. Значи једва главу живу је извукла, да је остала тамо не би била сигурно члан Председништва, опет би био неко други, не смем ни да кажем шта би било са њом. Дакле, то Председништво БиХ више није легитимно, јер не изражава вољу српског народа, а нелегално је из разлога што су Изетбеговић, пре свега он, а потом и његови људи испод њега довели на то место Мирка Пејановића из неког грађанског већа и мислим да је тада био господин Кеџмановић који је једно време био тамо да није могао издржати и срећом успео је некако да се пребаци на Пале. Алија Изетбеговић је хтео да се попуњавањем Председништва БиХ из редова српског народа након одласка Николе Кољевића и Биљане Плавшић и довођењем других Срба, створи привид пред међународном заједницом, да донесе одлуку у име целе Босне и Херцеговине. Кад погледате Одлуку о проглашењу ратног стања пише вам Председништво, а у потпису председник Председништва Републике БиХ Алија Изетбеговић. Не пише ко су чланови председништва, јер то нису били, јер ту није било чланова српског народа који су изабрани на изборима '90. године. С тога никакве одлуке нису могле бити донете за целу БиХ и не у име српског народа.

Кад смо већ код народа, ако пажљиво прочитате ову одлуку о проглашењу ратног стања видећете да пише да је агресија праћена бруталним геноцидом над народом Босне и Херцеговине.

Господо судије, колега тужиоче, не постоји народ Босне и Херцеговине, то није постојало, нити сада постоји, нити ће вероватно постојати, постоје народи у Босни и Херцеговини, три народа као што знамо. Као што видимо и тада се радило о једном опасном подметању као да постоји само један народ. То је ко мало боље погледа историју, а све су ово дешавања која вуку историјско значење, ништа ово није издвојено, ни рат '92., ни '41., ни Први светски рат, ни Балкански ратови, ни турска освајања и тако даље, нити верујем да је овде стављена тачка, најалост ја нисам оптимиста, али то је тенденција још од Бењамина Калаја, неко ће овде нешто и да научи још, који је био повереник Аустроугарске монархије у тадашњој окупираној БиХ с краја 19. века који је инсистирао на томе да буде један народ, а што пише у Одлуци БиХ коју ми узимамо као доказ. Како онда може наше тужилаштво да сматра да је ова одлука валидна и да се узима као доказ, уз то све одлуке њихове су биле усмерене против тадашње Савезне Републике Југославије ако се сећате, ми смо били тужени и због агресије. Дал` ми то онда сами себе ниподаштавамо и признајемо неке ствари за које је доказано да нисмо урадили.

Вратио бих се у вези самог догађаја из јуна и јула '92. године и одмах можемо поставити питање логично, значи не треба уопште бити правник, може било ко да постави питање: а шта се чекало све ове године? Дакле догађаји који су били током јуна и јула 1992. године видимо да су само два сведока саслушана 2007. године Ханданагић Велид и Церић Фуад, дакле 15 година се у вези тога није ништа радило, ништа предузимало, а онда се напослетку дошло до тога да наравно не у негативном смислу, да је наводно неки Милорад Јовановић извршио кривично дело ратног

злочина. Да ли се то тек тада открило, да се нешто наводно дешавало у спомен музеју „Симо Миљуш“ у Лушци Паланци. Фактички 2015. је кренуло, значи 23 године. С тим у вези морам да, мислио сам то на крају да кажем али кад сам већ ту, тужилац је рекао у завршној речи да су сведоци имали страх од Јовановић Милорада. Сада је постављам питање колико људи моји траје тај страх, 23 године. Па да ли је могуће да је овај човек толика звер да од њега имају страх 23 године, '92. године је то наводно урађено што се њему ставља на терет, а тек 2015. године имамо саслушање сведока. 23 године страха. Признаћете да то ван сваке разумне, разумног размишљања. Тим пре што је Милорад Јовановић још од '96. године живео у Приједору од када је Сански Мост по Дејтону припао Федерацији Босне и Херцеговине, у Приједору је живео 8 година све до 2004. године, дакле имали су толике године пред собом да га ухапсе процесуирају како се то каже, био им је на дохват руке, но парадокс је још већи да се Јовановић није крио, напротив радио је у Саобраћајној полицији српског Санског Моста. Дакле радио је у државним институцијама Босне и Херцеговине и Републике Српске и како је онда могуће да лице за које се сумњало да је извршило ратни злочин да ради на тако одговорном месту.

У прилог томе ћу истаћи и следеће - IPTF је 17. децембра 2002. године анализирајући прошлост Јовановић Милорада сматрао да не треба да обавља посао полицајца и престао му је радни однос. То сам и доставио на припремном рочишту као и решење о престанку радног односа под бројем 05/2-126-118 од 19.02.2003. године сходно одлуци од стране међународне заједнице. Након тога Јовановић подноси захтев за ревизију одлуке од 17.12.2020. године, као и жалбу против решења о престанку радног односа, решење Републике Српске МУП Бања Лука број 05/2-120-5202/03 од 15.04.2003. године коју сам вам такође доставио. Веома је значајно да је тим решењем Министарство унутрашњих послова Републике Српске усвојило приговор Јовановић Милорада и поништило решење о престанку радног односа и он се враћа на радно место полицајца. Замислите какве је све провере морао да пролази Милорад Јовановић да би и даље био полицајац, од рата па надаље. Људи су остајали без посла за најмање ситнице, нарочито... да су иоле ишта нашли Јовановићу мислим да би пре свега од стране међународне заједнице која је имала и има протекторат над Босном и Херцеговином, не само да би био...не би био полицајац већ би био одавно ухапшен и осуђен.

Нажалост, много је примера за то, значи био је доступан свим могућим државним органима и Републике Српске и Босне и Херцеговине, а као што рекох у то време су ишла хапшења по Републици Српској и да су радили то што су радили. Јовановић је остао до 2004. године на том радном месту где је споразумно раскинуо радни однос и кренуо новим животом. Споразум о прекиду радног односа са МУП-ом, значи на његов захтев, под бројем 1261-427 од 11.03.2004. године сам такође доставио.

У оптужници Кантоналног тужилаштва Унско-санског кантона из Бихаћа, а потом и преузетој оваквој каква јесте се помиње поред Милорада Јовановић и Вуковић Славко који је у међувремену преминуо и друга непозната, непознати припадници цивилне и војне полиције, милиције тадашње. А како сад то да су непознати? За кога су то непознати? Ја могу да разумем да су евентуално непознати припадници Војне полиције јер долазе из разних крајева, а како то да су непознати припадници цивилне милиције. Цивилна милиција, а нарочито резервна је увек али увек састављена од људи из тог краја или општине. Зар је могуће да то нису успели да утврде за ево већ колико 28 година, скоро 30, од наводних дешавања која се наводе у оптужници. Зар ни након,

скоро 3 деценије се не зна ко је то био још са њима двојицом, пре ће бити да је нешто друго у питању, а и то нема везе са предметом оптужнице већ са неким другим стварима. Сасвим је јасно да је овде Јовановић Милорад колатерална штета, лице на кога се сваљују туђа кривица, туђа недела, туђе ратно профитерство и уз то измишљени боље рећи напаковани догађаји који се без икаквог основа приписују Јовановић Милораду. У свим овим местима припадници цивилне милиције тадашње било редовне, било резервни састав су били са подручја Санског Моста и то баш из села и насеља који се помињу у оптужници или из суседних села као што је било и село из кога је Милорад Јовановић. Дакле није долазио нико из Купреса, из Јајца, да не причам из општина Семберије или из Херцеговине. Дакле, сви из истог места, општине и сви су се међусобно познавали, неко мање неко више, ил су евентуално знали ко су или чији су, што је карактеристика за мања места. Све то да се транспарентно места али Сански мост није у томе изузетак, зато је немогуће да су та лица полиције непозната. Једино је могуће да се све свали на плећа овде присутног Јовановић Милорада. Одбрана Јовановић Милорада коју је дао у овом поступку, више пута је била од почетка до краја доследна ма како то тврдило супротно тужилаштво. Може некоме да звучи као фраза али заиста је тако, јер није имао разлога да не говори истину што се не може рећи за већину сведока оптужнице. Приликом давања исказа пред судијом за претходни поступак тежиште је било на судбини Кугић Џафера, Јовановић је изјавио да је био један о резервних полицајаца који су га привели, и приликом привођења није било никаквих проблема и то је једини био контакт са њим. Нејасно је за што се уопште Јовановић повезује са судбином Кугић Џафера. О томе да нема никаквих основа за довођење у везу Јовановић и Кугић Џафера ћу се осврнути кроз исказе сведока. Но, пре тога а у вези Кугић Џафера, би навео писмени доказ који стоји у списима предмета у корист Јовановића а који и то извештај командира Славка Вуковића од 18.6.'92. године, начелнику СЈБ Сански Мост насловљен као предмет – информација доставља се, у овом допису између осталог се каже: „војни полицајци су над Џафером употребили гумену палицу, ударајући га по леђима, и прсима након чега је Џафер рекао истину како и Календер навео. Након овога Џафер је добио још неколике палице и признао да је у Модрој формирана 6 водова ТО, наводећи да су командири тих водова Мушић Фехим, Делић Ешеф, Тадић Хуска, Делић Емир, Беширевић Ејуб и Мемич Зуфтија. Након тога исти је признао да је Беширевић Хајро, Мемич Сеад и неке избеглице из Дубовика да су закопали оружје и пјешак изнад куће у Модрој“. Не знам шта је хтела да каже са овим „пјешак“, даље, „током давања ове изјаве, на Џаферу се приметило да је доста изнемогао и клонуо. Након дате ове изјаве, војни полицајци су одвели у Снакси Мост Календер Исмета, а Џафер је остао у станици лежећи. Након 10 минута исти је однешен на траву испод станице а ја сам са групом милиционера отишао у Модру на претрес терена како би се пронашло закопану оружје. По доласку са терена обавјештен сам од стране дежурног да је Џафер умро“. У вези овог упозната је команда 6 Крајишке бригаде као и начелник СЈБ-а, истог дана Џафер је закопан у Грбечу. Објаснио је дакле судбину Кугић Џафера, који нема везе са Јовановић Милорадом. С тим у вези, објаснио је и процедуру привођења у то време. Разлоге привођења, а то је било поседовање оружја и експлозива. Осим тога објаснио је зашто резервни полицајци нису имали шта да траже у спомен кући „Симо Миљуш“ и да тамо није долазио већ је долазио искључиво до станице милиције. Доставили смо и писмене доказе да је Јовановић радио у Српској до 2004. године. Е сад, како је могуће да та лица која су назови оштећена, по оцени тужилаштва или чланова њихових породица нису реаговали до тада? Рат се завршио '96-те он је био до 2004. године. Пазите, нико није реагова. Силне батине, малтретирања, нико не реагује, Јовановић Милорад не постоји. Како то? Та прича не може да прође у основној школи. Зашто ти

оштећени и њихове породице нису протестовали? Подносили кривичне пријаве? Обраћали се тужилаштву? Представницима међународне заједнице да је Јовановић радио то што пише у оптужници. Да неће неко да ме убеди да су то накнадно сазнали или су се сетили после 15 година да сведоче о томе. Шта то значи да онај који је наводно ударен у јуну- јулу '92-ге године у Лушци Паланци то није знао тада ко је то радио, него је схватио деценију и по касније, то вређа здраву памет. Парадоксално је да је Јовановић више пута боравио у кући и на имању покојног Дервишевић Деде. Док су обезбеђивали муслиманска села. Звучи немогуће. За то време чланови његове породице нису знали да је урадио оно што му се Бихаћком оптужницом ставља на терет. Да је тако нешто урадио јасно је да се то не би могло сакрити ни тада а камоли наредних година. Како сакрити од самих Дервишевића тако и од надлежних органа. Како је ова оптужница у Бихаћу кројена? Како се ко сетио неког имена из насеља Модра, Скуцани Вакуф, Напреље, Лукавица и других околних села Санског моста да је био смештен у просторије спомен музеја „Симо Миљуш“ тако су их стављали као жртве Милорада Јовановића, да су се сетили још неког имена са тог подручја онако успут и њих би ставили као жртве.

Шта тек рећи о исказима сведока који су по оптужници имали својство оштећених, по оној народној ко у клин ко у плочу. Некад је то просто изгледало тако фрапантно колико су њихови искази различити, колико имају противречности, нелогичности, које тужилаштво намерно неће да истакне, ја ћу истаћи. Да ли је могуће, поновићу да ли је могуће да нико, понављам нико, ја не знам да ли такав се случај водио иначе. Да нико од стране оштећених нема медицинску документацију. Невероватно! Тужно је и уједно страшно да нико од државних органа, пре свега из Бихаћа, није тражио нити питао за то. У оптужници се наводи да је Милорад Јовановић, ударао, цитирам „ударао ногама, рукама, палицом, кундаком и цевима пушке и другим предметима по свим деловима тела, све затворене цивиле“. Крај цитата, па се онда наводе имена и презимена тих цивила или назови цивила од којих су већ, од којих је већи број и други заточени цивили како то пише. Од толико набројаних оштећених за сва та наводна мучења, малтретирања од стране Јовановића не постоји ни један једини папир од лекара, било какво уверење, потврда, шта год о тим повредама о којима се неки од тих сведока које смо имали прилике да чујемо и видимо говорили. Тужилац је помињао напукнута ребра, прсла, нема шта није. Ни једног јединог папира нема. Један је чак сведок рекао па зато ми нису дали признаницу. Доћи ћемо и до тога. Признаницу за ... знамо да је сва могућа документација из Републике Српске предата разним институцијама и организацијама из међународне заједнице, ранијих година или што се најалост дешавало или била силом одузета. То је протекторат. Да је било шта постојало, сигурно би се нашло и прослеђено било Бихаћком тужилаштву. Нико од ових сведока да су одмах или нешто касније, неки пардон од ових сведока помињу да су одмах или нешто касније отишли у Немачку, Швајцарску, Енглеску и друге земље, где су прегледани, што су неки сами потврдили где су рекли одакле су, какву су наводно тортуру прошли и слично. Знамо итекако како су они педтни, поготово када су у питању жртве из БиХ-а, а још ако су жртве настале од Српске стране, поготово. То знамо, какви смо били црни. Видимо да од света тога нема ништа, а да је сте као што су причали у овом поступку добили би сигурно неко лечење, бесплатан медицински опоравак, боравак и још ко зна колико повластица као жртве рата. Тога нема, као што није било ни повреда, а шта то све говори? Да су те повреде, малтретирања, ударци, не постојећи и измишљени као и уосталом све оно што су приписали Јовановићу да је наводно урадио.

Осврнуо бих се на наводе из изрике оптужнице на страни 2, где се каже да је током јуна и јула месеца '92. године, сад сте је изменили па је, није више принудно него противзаконито, одводио цивилно становништво, не Српске националности из њихових кућа, није шија нег` је врат. Ни из једног доказа које је тужилаштво доставило се то не види, пре свега мислим ту на изјаве сведока који су дали исказе у овом поступку, нико није помињао никакво противзаконито односно како је то раније помињано принудно одвођење. Ни један од њих није рекао да је Јовановић Милорад који је као резервни полицајац био само подршка активним полицајцима приликом одвођења у просторије одељења полиције, претио нити употребљавао силу, шта више неки су и сами добровољно одазивали се и одлазили у просторије. Приликом нализе сведок видећемо да је Јовановић заједно са осталим колегама ишао у села искључиво по налогу командира Вуковића и да никоме није упутио ружну реч. То није нико рекао а камоли претио, о примени силе да и не говоримо. Нико није био везиван, нити су му стављене лисице, а у чему се састоји то противзаконито одвођење, не постоји. Даље, у изреци се помиње да је Јовановић Милорад радио са циљем изнуђивања информација о поседовању оружја и других информација везаних за како се каже наводно организовање цивилног становништва, тих насеља ради пружања отпора Српској војсци у то време.

Ти наводи су произвољни и нетачни, а то је често карактеристика овако преузетих туђих оптужница. Како то резервни полицајац може да изнуђује било какве информације? Поред командира станице и активних полицајаца. Говорити о наводном организовању цивилног становништва а рат је већ кренуо и трајао већ скоро четири месеца, први оружани сукоби су кренули већ у другој половини марта '92. године, када су регуларне Хрватске трупе ушле у тадашњи Босански брод и извршили злочине, а то је од Санског моста удаљено нешто више од 150 километара. Ваздушном линијом много мање, памтим добро. Јако добро памтим и те тадашње сукобе. Када су стављали „Србима и псима забрањен улаз“, то како је било у Босанском броду, тако је било и у Сплиту „Сору-paste“, тада су кренули. Морам бар неког негде да подсетим, а ваздушном линијом значи било много мање. Баш у време када се Јовановићу ставља на трeret ово кривично дело. Била је једна од великих битака која такође није далеко од Санског моста а то је пробијање коридора, односно спајање западног и источног дела Републике Српске мислим да је синоћ био филм „Коридор“ на Јавном сервису. Но опет истичем ратних дејства, оружаних сукоба на територији Санског моста и његовог ширег подручја није било. А да ли стварно треба веровати да се тада нису сви већ организовали или радили на организовању. Да ли стварно треба веровати да нису били наоружани и да ли верујете да су сви предали оружје који су имали, а имали су их доста. Овде бих истакао мало пре поменути допис Славка Вуковића начелника СЈБ Сански мост о поседовању наоружања од стране конкретно Кућић Цафера и Календер Исмета али и других лица који су поменути у том допису. Тих лица има доста, а управо искази сведока тужилаштва су оповргла наводе оптужнице, што би рекли фудбалским речником сами себи су давали ауто-голове. Подсећам да су сведоци и бошњачке и Српске националности својим исказима потврдили да их је било доста под оружјем односно оних који нису предали оружје и да није реч о цивилном становништву, у том смислу осврнућу се у наставку излагања на исказе Предовић Драге, Ханданагић Велидад, Калкак Сулејмана и других сведока који су говорили о поседовању оружја код тог називи цивилног наводно не наоружаног становништва. Како сведок Предовић на главном претресу рече цитирам „ да ли је то цивил, да ли сам ја цивил ако узмем сада аутоматску пушку и носим је кроз село“. Подсетићу и да су међу тим називи цивилима са подручја Санског моста, конкретно село Фајтоваца, то

нигде није речено, нажалост, а требало је ако не од Бихаћког онда од нашег тужилаштва, су била и лица која су Дојчиновић Мирка убили, масакрирали, Дојчиновић Ковиљку, тешко ранили, што и сам сведок Церић Фуад потврдио. Мирко је убијен тако што је заклан, то је претходило овим наводним дешавањима. Невенки Дојчиновић је пуцано у ногу а Бранко Дојчиновић је за длаку остао неизмасакриран, што је потврдио и сведок Предојевић Драго. Тога нема у оптужници за Српске жртве се ништа не осврћемо, да ли су оне уопште битне. За Бихаћку оптужницу... за Бихаћку тужилаштво знам, то ми је јасно, него се питам за наше тужилаштво. Шта је њихов грех био? Конкретно Дојчиновића? О томе ће Милорад боље да каже. Па грех је био то што су били Срби, а за то још нико није одговарао, а вероватно и неће, поготово не тамо. Дакле о убиствима и злочинима породици Дојчиновић ће говорити сам Јовановић. У оптужници се помиње поред ових лица који су означени као цивили и који су набројани поименично и термин „други заточени цивили“, а шта то значи? То је једна фраза која се иначе често провлачи у оваквим предметима, како то да се не знају имена тих других заточених лица, цивила, који је то број? Како су они прошли у тим просторијама, има ли преживелих лица? Зашто се они нису пријавили као жртве или да је неко указао на њих као жртве. Ово напомињемо из разлога зато што је у оптужници прецизирано да се ради о насељима Модра, која је по попису тада имала 578 становника, Скуцани Факуф - 1321, Напреље - 822, Лукавица - 606, и других околних села са ширег подручја Санског Моста. Цела предратна општина Сански Мост је имала око 60 хиљада људи.

У вези самог кривичног поступка, а тиче се професионалног односа и објективности од колега из Бихаћа изражавам по више основа сумњу. То смо рекли, ал` морам у завршној речи да истакнем. Први пример - сведок Кугић Ибрахим наводно давао исказ у својој породичној кући дана 27.04.2015. године. Не улазим у садржину његовог исказа већ нешто друго. Записник је водио ОСЛ Алагић Махмут овлашћено службено лице јел`, а записничар је био Алишковић Елведин, то све постоји у пријави. Онда добијамо телеграм након 3 и по године тачније 27. новембра 2018. године који је у списима предмета, од стране, колега је сигурно зна, Миреле Мујагић стручног саветника психолога у Кантоналном суду у Бихаћу. У том телеграму нас обавештава да је сведок Кугић Ибрахим стар, болестан, да је имао операције, да треба да иде у Немачку на лечење и тако даље. То је све разумљиво обзиром да имао 85 година. Но, не могу да разумем наставак тог телеграма, цитирам: „исти наводи да нема никаквих сазнања везано за ратни период у БиХ јер је цијели тај период провео у Р.Њемачкој. Није му уопће познато зашто му је упућен позив за свједочење“. Овај сведок је иначе означен као сведок оштећени у овом кривичном поступку, тако је означен у оптужници јел`. Шта је овде истина? Ко ту кога обмањује? Да ли је истина оно што је достављено да је наводно говорио у својој кући дана 27.04.2015. године, ако је уопште и тада давао исказ, или оно што је написала ова Мујагићка, Милера Мујагић у телеграму. Пазите, то је достављено од стране званичне институције БиХ, није телеграм приватног лица. Ко се то тамо игра правосуђа? Проблем је што се овде на то није реаговало, што нема реакције наших државних органа да се разјасне овакве ситуације и поступци. Шта је од овога фалсификат, питам се? Ово прво или ово друго. За наше тужилаштво очигледно да није ни једно, видећемо шта ће суд рећи. Други пример односи се на Делић Ејуба, опет телеграм који датира 27.11.2018. године, опет шаље иста госпођа Мирела Мујагић. У том телеграму пише, цитирам: „након провјере добили смо информацију да су Ејуб Делић и Мајданкић Хилмија преминули“. Поновићу то још једном део те реченице „након провјере“. Три дана касније, 30.11.2018. године стиже нови телеграм да је Ејуб Делић жив. Био мрта па оживео, баш

су темељно проверили очигледно. Како то да тумачимо? Да ли је у питању неозбиљност, површност у раду или нешто треће. Све ово делује јако понижавајуће, а пре свега према нашим државним органима обзиром да је на њихово понашање њихових правосудних органа. И преко овог тужилаштво наше прелази олако. Могу само да се питам како би реаговало Тужилаштво у Сарајеву или Загребу да је обратна ситуација. Да наше тужилаштво се тако понаша као што се понаша бихаћко тужилаштво, а били би на Савету безбедности као држава, ни мање ни више. Али ето њима се допушта, они могу да раде, а ми ћутимо.

Скренуо бих пажњу и на записник о саслушању сведока муслиманске националности из истраге који су дати у Санском Мосту и Бихаћу. Погледајте уводни део излагања сваког од тих сведока, приметите готово истоветне реченице и садржаје. Модерним, речено речником, речено скоро копи пејст, што би рекли ови млађи. Ти искази иду од прилике овако: ми смо живели мирно никога нисмо дирали, нисмо били наоружани, наше комшије Срби су почели да се наоружавају, долазили су у униформама из ВРС, вршили претресе наших кућа, пљачкали имовину, убијали људе, као што је реко Рамић Рамиз, силовали, неки су помињали и агресију на општину Сански Мост, знају мештани шта је агресија нарочито, говорили о чишћењу муслиманских села, као што је говорио Калтак Садо, затим да су војска у милицији вршили злочин над Муслиманима што је рекла Рамић Мунира и тако даље и све у том смислу. Онда када ја то предочим појединим ауторима тих изјава на пример Рамић Рамизу да тражим објашњење у вези тог уводног излагања из 2012. године, тај сведок нема појма шта га питам, он не зна две речи од овог да понови шта сам га питао. Он мени одговара тако што помиње неке тракторе, а његова терминологија са записника о саслушању сведока и онога што смо непосредно чули на главном претресу је неспојива, као да су у питању две различите особе. Уосталом извршите увид и сами се уверити како Рамић Рамиз прича у Санском Мосту и Бихаћу, а како прича овде пред овим судом. О њему детаљније кад будем његов исказ анализирао.

Или покојна Дервишевић Мина погледајте њено излагање из 2012. године, ко би рекао да та домаћица која се на једном записнику иначе потписивала кажипрстом што указује да је неписмена јел, користи изразе и даје онакве изјаве. Да ли ови из Полицијске управе Сански Мост заиста мисле да смо ми тако наивни и да тако нешто нећемо приметити. С друге стране имамо сасвим супротну ситуацију када су саслушавани сведоци српске националности и о томе тужилаштво ћути нажалост. Дакле, како се помагало сведоцима муслиманске националности, тако се подметало сведоцима српске националности. О томе нам најбоље говоре сведоци Маркановић Жељко, Билбија Вид коме је тамошњи тужилац непосредно и претио да ће бити окривљени ако не буде сарађивао, лупао ногом и слично, Предојевић Драго и тако даље, то све вуче ова бихаћка оптужница.

У вези сведока на које би се прво осврнуо, који су дали исказ у полицији тачније у Полицијској управи Сански Мост, а њих је било више током 2007., `12. и `15. године а која су у међувремену умрла обилују контрадикторности има, нелогичности има, па можемо рећи и занимљивости.

Осврнуо бих се прво на Ханданагић Шефкета. Овај сведок је нажалост преминуо, али нам је у исказу много тога најблаже речено чудно и несвакидашње. Најпре је изјавио да су га одвели у Лушци Паланку и сместили у просторије бившег Музеја „Симо Миљуш“. Смештен је са Церић Латифом и њих пет, шест лица у исту... у

једну просторију, цитирам, то тужилаштво није рекло јер им не одговара, послушајте добро: „У том логору...“ значи то је дао исказ пред муслиманским органима, односно ајде да кажем органима Босне и Херцеговине, цитирам: „У том логору није било Муслимана сем једног затвореника који је био из Бихаћа и који је био у плавој полицијској униформи. Сазнао сам да је он ухапшен када је чувао неки водовод код Босанске Крупе“. Кад погледамо ову бихаћку оптужницу читамо неком такозваном логору на чему се упорно инсистира. Дал` се може говорити уопште о логору који су сачињавали неких пет-шест мањих просторија, но и да у овом тренутку занемаримо, изјава овог сведока се не поклапа са оптужницом коју имамо, ако је у том такозваном логору био само један Муслиман који су били остали затвореници. На том подручју није било односно нису живела лица хрватске националности, тако да би онда остало да су били само Срби. На овај део исказа и уопште исказа се наше тужилаштво не осврће нити даје образложење. Ко онда говори истину, овај сведок или Кантонално тужилаштво у Бихаћу у вези националности лица која су била тамо, или ни једно. А изгледа да ће бити ово треће.

Сведок Ханданагић говори о томе како га је тукао Јовановић Милорад а истиче следеће, молим да се обрати пажња на онај детаљ који ћу прочитати, цитирам: „добро сам запамтио његове црвенкасте ципеле са којима ме је тукао“. У историји од почетка људске цивилизације па до данас није забележено да су полицајци активни и резервни носили црвенкасте ципеле. Замислите тек у рату, црвенкасте ципеле нису носили ни у миру, а камоли у рату, а нарочито не мушкарци. Можемо ли ми у глави да замислимо да прође поред нас неко униформисано лице и да видимо на њему црвене или црвенкасте ципеле како то каже овај сведок. Вероватно би се забезекнули или би се почели смејати. Како би то изгледало у време ратног стања? Сигурно бисмо помислили да је то лице психијатријски оболело или би га спровели пред неки дисциплински орган или суд због омаловажавања полиције. Можемо ли да замислимо како је то тек било пре 30 година. Ни данас не можете наћи или чути да су униформисана лица носе црвене, црвенкасте ципеле, ни у ово време свемогућих слобода, свакојаким понашања где и мушкарци и жене носе све и свашта без икаквих родних ограничења тренда у облачењу. Све ово говоримо да би се схватила кредибилност овог сведока тужилаштва, али не само овог у овом кривичном поступку, све бесмислености које имамо прилике да прочитамо и чујемо.

Даље, након црвенкастих ципела исти сведок говори тамо како га је Јовановић Милорад везао за греду и висио у ваздуху. Но имајући у виду ово што је и пре тога рекао ни ово не треба да чуди, како га је везао, ко му је помагао да га попне да виси на тој греди, ко је повлачио конопца да би висио на истом, да ли је био конопца или нешто друго, да ли је он теже или лакши од Јовановић Милорада, како то да нико није видео од оних који су били лишени слободе тако ни колеге Јовановић Милорада, било резервни, било активни полицајци. Испаде да су само њих двојица били тамо. Нећемо добити одговор на то колико је то трајало, кога је то још водио на испитивање и тако даље.

Сведок даље каже цитирам: „Јовановић је после мене водио још једног по једног логораша на испитивање и ми смо чули помагање и плач тих логораша, они би се враћали са модрицама испребијани и премлаћени“. Ни једно име тих како каже логораша није поменуо том приликом, а напомиње Ханданагића из Скуцаног Факуфа. Дакле сви их је морао знати или познавати, како се баш не сети ни једног имена, али баш ни једног. И ово говори о озбиљности исказа овог сведока. Толико нејасноћа и нелогичности на које нећемо добити одговор, а видимо и да се Трећа полицијска

управа Сански Мост није трудила да га о томе подробније испита, очигледно је било довољно да упишу ове бајковите приче и записник и тиме сматрају да је сасвим довољно. О тим силним батинама, модрицама које је тамо наводно добио нема ни један једини папир, као што га немају наравно ни остали такозвани кажем наравно такозвани оштећени сведоци. Никакав медицински документ, а каже да је преко Хрватске отишао у Немачку као ратна избеглица где је морао бити прегледан. Мислим да се закључак сам намеће о бесмислености свих навода овог сведока. Но упркос свему то није била препрека да и на оптужници нашег тужилаштва буде овај сведок Ханданагић Шефкет означен као оштећени. Звучи невероватно али је тако.

Даље, Календер Исмет следећи, сведок Календер говори о томе како су га ударили у Музеју „Симо Миљуш“, да га је тукао командир Славко и остали полицајци. Видимо из записника 2014. године да је неко руком вероватно из Бихаћа додао са стране иницијале ЈМ када је сведока описивао резервног полицајца који је из места Миљевци и којег лично познаје, али му не зна име и презиме и да је његов отац пре рата држао млин за пшеницу. Само да напоменем да отац Јовановић Милорада није држао млин за пшеницу. Не знам, нити ми може то потврдити на кога је мислио овај сведок кога је описивао, али ко год да је био тај резервни полицајац му је рекао „Исмете зове те командир да даш изјаву“ и то је то. Дочекао га је командир Славко, неки у маскирним униформама и објаснио шта су му тамо радили. Овај исказ сведок је дао као што смо рекли 2014. године, дакле 22 године након тих догађаја. Па да је било шта лоше Јовановић Милорад урадио њему или неком од лица које је помињао тада имало је више него довољно времена да то се сазна и провери. Ништа од тога није било што и сам записник показује. С тога се питам како је могуће да у оптужници пише да и овај сведок Календер Исмет био је један од лица који су били малтреирани, ударани и тако даље од стране Јовановић Милорада, а ни у једном контексту није поменуто. Срамотно да је и овај сведок стављен као оштећени.

Дервишевић Мина давала изјаву два пута, први пут 26.09.2012. године пред Полицијском управом Сански Мост и други пут пред Одељењем криминалистичке полиције Треће полицијске управе Сански Мост дана 25.08.2015. године, па да погледамо уводно излагање овог сведока из 2012. године, а и после види се да је тешко, да је то рекла неписмена жена од тадашњих 60 и неку годину, 69 година, јасно је да је ту неко итекако помагао у срочењу ових изјава, није тешко ни закључити шта је позадина тог такозваног помагања. Никаких директних непосредних сазнања о смрти свога мужа нема, само јој је речено, а ево и како - рекла је да је њен муж Дервишевић Дедо био у Лушци Паланци у Дому „Симо Миљуш“ да је био затворен и убијен. Цитирам: „рекли су ми да га је убио полицајац Јовановић Милорад, убио га је пред другим затвореним Муслиманима мојим комшијама тако што га је на смрт премлатио“. Затворени наводници. И гле чуда три године касније Дервишевић Мина детаљније износи своје сведочење, боље се сећа са 72 године него са 69 година. Много тога се у овом предмету видимо коси са законима природе, ко зна да је сведочила трећи пут пред овим судом, вероватно би имала још детаљније сведочење од претходног, а то се може видети простим упоређивањем записника о саслушању сведока из 2012. године и записника о саслушању сведока из 2015. године. Између осталог 2015. године је рекла накнадно се сетила да је убијен од стране Јовановић Милорада, а што је потврдио Месуд Авдић из Скуцаног Факуфа, Хилмо Мајданкић из Фајтоваца и Јасмин Авдић из Санског Моста. Ове тројице се није сетила пре тога када је давала исказ. Узмите записник са саслушања сведока Хилмије Мајданкића и видећете да нигде не помиње

Јовановић Милорада. Просто звучи невероватно да се тог догађаја не би овај сведок сетио односно да је заборавио да је убијен човек комшија Дедо.

Сведок Месуд Авдић на којег се позива овај сведок помињао је овај моменат али на начин опет противан законима природе и то да је Јовановић Милорад, Дервишевић Деду бацао по соби, витлао као да је у питању лопта или неки ситан предмет, а не човек који је приближно исте тежине као и сам Јовановић Милорад. Но исказу Месуда Авдића ћу нешто посебно говорити, толико о тежини и кредибилности сведока Дервишевић Мине. Морам да признам да ми је јако чудно како су израчунали што смо малопре чули у завршној речи тужиоца, да га је окренуо петом Јовановић Милорад за 95 степени. Ја сам чуо 95 а можда ових пет ми се учинило, ал` чуо сам 95. Сад ме занима да гледамо са стране како ми то можемо да оценимо да ли је 95, 45, 180, 150, ако не ставимо што кажу како је то, на папир, како су дошли до тих степени, нисмо математичари, а тек они нису математичари, врло индикативно. Окренуо петом и била наводно још двојица, а не кажу која двојица.

Кугић Фатима, од овог сведока смо имали прилику да сазнамо и оно што је већ више пута речено, а што је изјавио и сам Јовановић Милорад, а то је да су Јовановић, Петровић Бошко тадашњи активни полицајац и други полицајци критичном приликом поступајући по налогу одвели њеног сина Кугић Џафера. Са одвођењем у полицијску станицу у Лушци Паланци се и завршио радни задатак Јовановић Милорада са Кугић Џафером и више никакве везе са њим није имао. У осталом као ни са Кугић Мујом братом Џаферовим, односно синовима овог сведока Кугић Фатиме. Цитираћу део њене изјаве: „од свог мужа тад сам сазнала да је наш син Мујо убијен у згради у Л.Паланци, да је подлегао од задобивених повреда и батина у тој згради, муж ми није говорио ко је Мују тукао, а мени је говорио да су и њега и Мују тукли војни полицајци. Ја оптужујем Јовановић Милорада и Петровић Бошка за убиство мог сина Џафера јер су га одвели испред мене, а за убиство сина Мује оптужујем војне полицајце из Л.Паланке јер ми је то рекао мој рахметли муж Рахим“. Видимо да како рече да она оптужује Јовановић за убиство њеног сина Џафера јер га је одвео, он и остали полицајци испред ње. Изгледа да је то довољно за бихаћке тужиоце да Јовановића оптуже за Џафера Кугића. То би негде имало импликације да свако одвођење од било којих полицајаца у било којој држави, у случају да то лице касније страда да ти полицајци било у мирнодопским, било у ратним условима буду оптужени за убиство. За бихаћко тужилаштво је то сасвим довољно, а изгледа да је и за наше. За сина Мују зна да су га убили војни полицајци... колега ја се нисам смејо кад сте Ви говорили, а могао сам, имао сам разлога и те како да се смејем и да будем ироничан!

Председник већа: Добро, добро, наставите, нећемо овакво полемисање.

Адвокат Марко Миловић: Верујте, али сам био... Ви стојите иза, Ваш је потпис. За сина Мују зна да су га убили војни полицајци из Лушци Паланке, а по сведочењу покојног мужа Рахима. Има ли у том смислу меродавнијег сведока од Рахима оца покојног Кугић Мује, да неће можда отац да лаже ко му је убио сина, зар би то и један отац учинио лагао, шта год му понудили. Јасно је рекао својој супрузи Фатими да су то учинили војни полицајци. Питам се да ли треба се освртати и давати икакав значај изјави Диндић Шефика за кога су иначе рекли да је тешко болестан па нисмо могли овде да га испитамо. Тај сведок Диндић је помињао да су сабљама секли Кугић Мују да су то учиниле колеге од Јовановић Милорада и сам Милорад. То је само чуо ал` није видео. О исказу сведока Диндића ћу такође касније осврнути се, али сам

се питао да ли уопште давати изјаву овако неозбиљним изјавама као што је Диндићева, имајући уједно и ову изјаву од Кугић Фатиме. О судбини Кугић Мује говорио је и сведок Делић Ејуб на записнику о саслушању сведока од 17.09.2012. године и био је више него јасан, цитирам: „Мујо Кугић је сигурно убијен од стране Баруџија Драге и Праштало Зорана“. На главном претресу од 18.01.2019. године овај сведок Делић Ејуб ни у једном контексту није повезивао премлаћивање и смрти Кугић Мује са Јовановић Милорадом. Посредна сазнања о Кугић Муји имамо и од Кугић Вехиде његове супруге. Мују и његовог оца Рахима су према њеним речима дана 03.07.'92. године одвела Војска Републике Српске, а два дана касније су дошла два војна полицајца у војничким униформама и пушкама и тражили од њене свекрве да им покаже мезарје то јест гробље где ће да сахране Мују. На моје питање овом сведоку о Кугић Муји на главном претресу одржаном дана 28.03.2018. године изјавила је да је чула од свог свекра да је Мујо издахнуо на његовим рукама. На моје даље питање да ли зна ко га је тукао, односно да ли зна, да ли је знао њен свекар, сведок је одговорила, цитирам: „није ми рекао, није рекао јел` он познавао њиха, ја то не знам, он је рекао ко га је тукао а највероватније да их није ни он познавао ил` није можда хтио пред нами казати ко га је тукао, главном тукли су га и тако је он на његовим рукама умро. Од туче био је сав премлатит“, страна 9 и 10 записника. Напомињем да су се породице Милорада Јовановића и Кугића добро познавале и биле у добрим односима што је и предочено, тако да би сигурно рекао за Јовановић Милорада покојни Кугић Рахим да је он имао икакве везе са судбином његовог сина. Просто је несхватљиво да све ово наше тужилаштво није реаговало и јавно се питам и питам тужилаштво на основу чега Ви окривљујете и оптужујете овог човека јер не могу да питам бихаћко тужилаштво које је аутор ове оптужнице, накарадне наравно.

Но и поред тога у оптужници стоји да је Јовановић Милорад био тај који је учинио ратни злочин и над Кугић Мујом. Па како је то могуће, јел` то тужилаштво нешто зна и више него што ми знамо у вези Кугић Мује. Када све ово имамо у виду како је могуће да се име Кугић Мује могло наћи на оптужници против Јовановић Милорада, мислим да није ни тужилаштву то јасно. Исту констатацију можемо рећи и за Кугић Џафера. То што Кугић Фатима оптужује Јовановић Милорада и Петровић Бошка који су одвели њеног сина Џафера, што није спорно, и за његов нестанак и њено лично мишљење које нема никакво покриће нити је било чим поткрепљено, чак нема ни инсинуација за тако нешто. Разумљив је бол ове жене јер приликом одвођења Џафера задњи пут га је видела тад живог. Јасно је да је у њеним очима Јовановић Милорад и остали полицајци који су одвели њеног Џафера криви, а при томе незнајући даљу његову судбину када је предат у Станицу милиције у Лушци Паланци. То није знао ни Јовановић Милорад. Стим у вези цитираћу део изјаве сведока Петровић Бошка. Цитирам: „До привођења Кугић Џафера нисам имао икакве несугласице са командиром Вуковић Славком, нити сам сумњао у евентуалну незаконитост његовог рада или других активних полицајаца, прва моја сумња је била незаконитости у раду полиције у Одељењу Лушци Паланка је по сазнању да је лице кугић Џафер којег сам ја тог дана на законит привео истог дана и преминуо од батина у полицијској станици. Ову информацију сам сазнао од дежурног, нисам сигуран али мислим да је био Праштало Дражо, истог дана односно у касним поподневним сатима кад сам се вратио у станицу са терена из Јелашиноваца. Тим поводом сам обавио разговор и са командиром те га питао шта се догодило, а он ми је рекао да су у његову канцеларију дошла два војна полицајца, није ми рекао по имену која и да су га толико претукли да је изведен из станице у дворишту иза станице и да је исти преминуо“. И на главном претресу од 01.09.2020. године значи пре неких четири, пет месеци, је рекао да му је

Праштало Дража рекао да није био он дежурни када је доведен и саслушан Кугић Џафер, већ је био Новаковић Ранко. На моје питање шта је био Новаковић Ранко, резервни полицајац, шта је он радио ту, сведок одговара: „дежурао је јер сам сазнао после да је он док је био премлаћиван у командировој канцеларији док је био присутан командир и два полицајца војна да су користили дрвену вешалицу тукући Кугић Џафера“. На моје питање: „с тим у вези кажете да су два полицајца претукли га и одвели из станице, војна полицајца“, сведок Бошко Петровић одговара „јесте“, то је све страна 17. На моје даље питање да ли то значи да то нема везе са осталим полицајцима поготову резервним полицајцима из Лушци Паланке, сведок Бошко Петровић одговара: „тај догађај који се догодио није имао никакве везе јер чим је овај предан уредно смо га предали одма после пар минута као да је јављено упали су та два полицајца и настала је та бука“. На даље моје питање колико је Кугић Џафер се задржао, сведок одговара, питам га колико је зна ли отприлике, па до момента када су га одвела та два војна полицајца, сведок Бошко Петровић одговара: „то је било тешко слушати, врата су била затворена јаук је био велики, јаук је велики био тамо, не знам, ја знам да сам изашао из станице нисам питао после колико се задржао, неко од дежурних ми је рекао да су га извели испред станице и да је седео на неким дрвеним ћошковима како се зове и да се превалио и да је преминуо“. На моје питање „да ли је у том периоду када је доведен Кугић Џафер био тамо и Јовановић Милорад“, каже: „јесте био у канцеларији, гдје је био у својој канцеларији, није био тамо где је био Кугић Џафер“, на моје питање, сведок одговара: „е уведен је код њега, ми смо га предали њему и моменту кад кажем после пар минута упали су војни полицајци наоружани, бели опасачи и оставили су улазна врата од станице отворена где је тај и улетео и тамо код командира је настао хаос“. На Ваше питање „а коме сте га предали, када кажете Јовановић Милорад је био у канцеларији, јесте њему га предали?“, „не Јовановић Милорад, не, не, Вуковић Славко у својој канцеларији, не Јовановић“. Значи Јовановић Милорад није био ту на моје питање: „не, не, не, ја га нисам видео да је био ту, ја знам да је био Славко, био у канцеларији када смо га предали, можда је био ту негде поред у помоћној канцеларији“.

Председник већа: Браниоче направимо једну кратку паузу, одморите се и Ви, направимо паузу.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Одређује се пауза у трајању од 15 минута.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Наставља се главни претрес након паузе ради одмора, у 16 и 50.

Изволте.

Адвокат Марко Миловић: Адвокат Марко Миловић. Захваљујем. Дакле јасно је како год посматрали да са страдањем браће Кугић, односно никаквим

малтретирањем Јовановић Милорад није имао никакве везе нити је знао шта је са њима било.

Диндић Шефик - овај сведок каже да су их полицајци терали да чисте и перу њихова возила и да су их тукли кундацима, то опет нико није помињао сем овог сведока. Непомиње који су то полицајци, непомиње ни која возила су чистили и прали, мада су тад сви сведоци помињали да је само једно возило било које се користило и ко је то још сем њега прао та возила јер нико други као што рекох то није помињао. Каже, цитирам: „знам да су Кугић Мују убили код нас у доњи дио те зграде, сјећам се добро да су тог Мују највише тукли, највише га тукао полицајац Јовановић Милорад. Ја знам да су Мују ти полицајци тако тукли да је он и преминуо у логору. Ја нисам то видио али сам чуо од других логораша да је тај Јовановић са другим колегама сјекао Мују“. Реченице су као што видимо нејасне и то сви можемо да уочимо. Говори у множини да су убили Мују, сјећа се добро да су тукли Кугић Мују, зна да су га ти полицајци тако тукли да је на крају преминуо. Зна све тако зна али ништа не говори како зна и одакле зна. Зна и да је Јовановић Милорад са другим колегама секао Кугић Мују, свега се сећа, све зна, а ништа видео није. Чуо је од других логораша, којих логораша наравно не знамо, као ни за много тога другог, просто невероватно. Напомињемо да су за Кугић Мују сведок Делић Ејуб тврдио супротно, да је убијен од стране Баруџија Драге и Праштало Зорана. По даљој причи овог сведока, ти полицајци су секли људе и претили да ће бити заклани. Након тога је изјавио да после смрти Кугић Мује су пуштени кућама. Како то да су били сечени сабљама које нико не помиње, па их напрасно пусте кућама, испада да су их исекли сабљама тек тако из чиста мира и тако исечене послали својим кућама. Зар се овако нешто не коси са здравом памећу. Кога су секли, где су повреде од тих сечења сабљама? Када неко сече сабљом повреде су увек знамо врло озбиљне, често са фаталним исходом, или долази до сакаћења и унутрашњих повреда. Сабља је као што сви знамо опасно оруђе, од те сабље или сабљи јер се говори у множини нема чак ни ожиљка. И гле чуда, нико се на тако нешто није жалио, који су полицајци користили сабље такође се не зна, или боље рећи нико ништа не зна.

Сведок Диндић није показао ни указао на некакве ожиљке и повреде од тих силних сабљи о којима прича, ни код себе ни код других. Познато је да кад се неко и ножем посече може да остане трајно ожиљак. Замислите тек са сабљом и то још од стране полицајаца. Можемо поставити и питање откуд полицајцима сабље у вршењу дужности. Ни у психичком злостављању свакодневном о чему је причао овај сведок нема никаквих медицинских докумената. Узгред помиње да је стражара Ђапу којег зна из виђења подмитио са 100 немачких марака да га пусти кући. Откуд тамо у логору како га назива овај сведок има могућности да се држи толики новац код себе. Знамо шта је било тада 100 марака. Како је побегао, како то полицајци остали нису видели, сазнали, остаје без одговора, као и нажалост без одговора остаје и много тога. Логично је да се оваквом исказу не може веровати имајући у виду неке чињенице које више личе на филмове, а не на реалност.

Мајданкић Хилмија - из исказа овог сведока нисмо ништа значајније успели да сазнамо, чак и да је све истинито што је овај сведок рекао. Изјавио је да су га тукли војници на начин како је то објаснио и да су мртвог Дервишевић Деду војници и полицајци убацили код њега у собу где је доведен у спомен кућу „Симо Миљуш“. Оно што је необично да војници и милиција убацују мртвог човека код лица која су већ приведена. Где је ту логика, ваљда би мртвог човека однели негде да нико не види, или не зна, а не ког притворених лица. Чудно, нерезонски и несхватљиво. Да је то урадио један човек па би се можда могло и дискутовати о мотивима за тако нешто, али да

више људи уради то је свакако ван памети. Мислим да овај куриозитет до сад није забележен у ратним временима. Треба ли рећи да смо овако нешто чули само од овог сведока. За разлику од ових несхватљивих прича као таксаду овај сведок је био јасан, објаснио је да га је довео Предојевић Драго, а што су потврдили и други сведоци, на пример Рамић Мунира, а да су га одвели полицајци, цитирам: „били су у плавим униформама и мислим да су они били активни полицајци“. За себе каже да је тучен у просторијама „Симо Миљуш“ од стране млађег војника, а не полицајца и то дрвеном летвом као и да је тучен од стране лица који је имао велику гушу под вратом па су га због тога звали гуша и за кога зна да је умро и још једног ком не зна име, а имао је и неки надимак. Дакле Јовановић Милорада нема у причи овог сведока, па је нејасно зашто је тужилаштво хтело да докаже његовим исказом... шта је хтело да докаже његовим исказом и због чега је он битан за овај кривични поступак. Но оно што је врло занимљиво је да ни овлашћена службена лица Треће полицијске управе Сански Мост нису ни једном приликом поменули нити питали за Јовановић Милорада. Напомињемо да је тај записник сачињен на основу наредби Тужилаштва УСК Бихаћ Ктрз 0007998 12 од 03.03.2015. године, а цитирам: „у вези убиства Калтак Саде и других који су били затворени у просторијама Музеја Симо Миљуш због почињеног кривичног дела ратног злочина против цивилног становништва из члана 142 преузетог КЗ СФРЈ“. Шта то говори, то говори да се о Јовановић Милораду као окривљеном није уопште говорило, што уосталом доказује и овај записник о саслушању сведока, и не само овај, те да је по нечијој сугестији накнадно убачен да буде кривац за догађаје који му се оптужницом ставља на терет. Мене чуди искрено речено да је овај записник тужилаштво Унско-санског кантона Бихаћ уопште и доставило нашем тужилаштву, није му у интересу.

Даље, Церић Латиф, оно што сам рекао за Мајданкић Хилмију важи и за Церић Латифа. Дакле о Јовановић Милораду као окривљеном није уопште говорио, што уосталом доказује и записник о саслушању овог сведока. Нејасно је шта је хтело Кантонално тужилаштво Унско-санског кантона, а потом и наше Тужилаштво за ратне злочине са овим сведоком. Да ли је по оној народној што више то боље, па макар били и сведоци. Сведок Церић Латиф не помиње Јовановић Милорада, нити смо из његовог исказа сазнали било шта значајно за предмет оптужнице.

Но, има један детаљ који се односи на лице Ханданагић Шефкета. У исказу овог сведока се каже, цитирам: „сутрадан су нас извели из логора и постројили испред логора и видео сам кад је дошао у цивилној одјећи Анић Зоран, а он је из Л.Паланке и ишао је са мном у средњу школу, одвео је Ханданагић Шефкију који је родом из Скуцаног Факуфа, увео га у једну просторију након чега су се чули ударци, плакање, јаукање од стране Шефкије који је након 10 до 15 минута Анић Зоран извео из те канцеларије и видео сам да је Шефкија сав крвав и да је претучен, а један Србин у униформи милицајца је донео Шефкији воде да се умије“. Ово лице Ханданагић Шефкет се помиње као једна од жртава малтретирања Јовановић Милорада, толико о тачности бихаћке оптужнице. Иначе то је онај сведок што је за Јовановић Милорада рекао да је имао црвенкасте ципеле које је добро запамтио и да је у том логору у којем није било Муслимана сем једног. Као што видимо, исказ Церић Латифа и Ханданагић Шефкета у вези тога ко је тукао Ханданагића се дијаметрално разликују. Церић нигде не помиње Јовановић Милорада, да га је бар на тренутак негде видео сигурно би навео, а ког смо у мноштву парадокса почев од црвенкастих ципела па до тога да у том како каже логору није било Муслимана сем једног из Бихаћа, јасно је да веру треба поклонити исказу Церић Латифа, а свакако не Ханданагић Шефкету.

Делић Ејуб, то је онај сведок који је умро па је оживео. Сведок Делић Ејуб је говорио о свом боравку у просторијама Музеја „Симо Миљуш“ и о томе ко га је тукао док је био тамо, али то за овај предмет није од значаја обзиром да се нигде није директно ни индиректно не помиње Јовановић Милорад. Иначе овај сведок добро познаје Јовановић Милорада, тако каже, село су до села, њива до њиве, ишли су у исту школу, знао је и његовог оца Илију и тако даље. На питање овог суда када је видео Јовановић Милорада, одговара да је то било негде у јуну месецу, али да он њега није видео, да би потом појаснио своје речи, цитирам: „последњи пут сам га видео да. Да вам кажем ја нисам са њим имо никад никаквих сусрета“, страна 9 записника са главног претреса одржаног дана 18.01.2019. године. На записнику о саслушању сведока од 17.09.2012. године од овлашћеног службеног лица није питано за Јовановић Милорада, нити га је ико поменуо када је овај сведок говорио о Дервишевић Деди и Калтак Сада. Једино што је рекао за Јовановића да су он и још један полицајац одвели Кугић Џафера, а то је чуо од његовог оца Рахима и мајке Фате, што није спорно. За Кугић Мују што је овај сведок изјавио већ смо предочили, па се не бих понављао. Занимљиво је да је једино што је Делић Ејуб питао Јовановић Милорада на поменутом главном претресу је, цитирам: „гдје ми кажи што си радио, дал` се кајеш што си то радио“. На наше питање „а шта је то радио шта је њему урадио“, добијамо одговор, цитирам: „не, не, није мени ал` мојим комшијама, туко их, Џафера си одвео...“ и тако даље, страна 12 записника са главног претреса од 18.01.2019. године. Да ли је потребан коментар за оваква назови питања или како год, ове речи Делића третирали. Када погледамо исказ Делић Ејуба у целини не знамо шта је тужилаштво хтело да докаже његовим сведочењем, а које се тиче Јовановић Милорада, пре би требао да буде сведок одбране, а не тужилаштва.

Адамовић Ђуро - није ми јасно зашто је и овај сведок предложен као сведок тужилаштва јер никаквих непосредних или посредних сазнања у вези Јовановић Милорада и оно што се њему ставља на терет нисмо добили. Шта више, није му познато шта је било са Дервишевић Дедом, Кугић Мујом, Кугић Џафером, Калтак Садам и тако даље. Истакао бих детаљ који може бити битан, а то је да је и овај сведок потврдио оно што је говорио Јовановић Милорад али и више сведока, да је приликом испитивања лица код командира Славка Вуковића било могуће присуство само активних полицајаца, наглашавам само активних полицајаца, а не и резервних полицајаца. Он је рекао и сведок Маркановић, ово је рекао и сведок Маркановић Жељко и други сведоци полицајци резервни и активни у овом поступку. Такође још једна је чиница врло индикативна, овај сведок је радио као резервни полицајац у Полицијском одељењу Лушци Паланка од 19.09.'91. године до 31.01.1996. године и то без прекида. Дакле треба да му је све познато шта се тамо дешавало, а нарочито важније ствари укључујући и лишење живота ако се то десило за то време. Но као што можемо да видимо из његовог исказа прву информацију о смрти Дервишевић Деде добио је од његове супруге, нека два мјесеца након што га је видео како каже у логору. Да је било као што сведок Авдић Месуд говорио и што пише у оптужници да га је Јовановић Милорад подизао у вис, витлао око себе, газио војничким чизмама и томе слично, о томе би се причало и на CNN, а очигледно да није било ништа од тога јер како то овај сведок не би знао, чуо као и усталом други полицајци који су радили тамо. При томе овај сведок није имао никакав мотив да не говори истину, тим пре што је познавао и Дервишевић Деду и његову породицу. Тужилаштво није инсистирало на саслушању овог сведока пред судом али је извесно да му исказ који је дао не иде у прилог нарочито када је у питању судбина Дервишевић Деде. Ово је постало јасно

нарочито када је сведок Адамовић Ђуро 26. септембра 2019. године послао телеграм суду у којем каже да је био сведок у предмету командира Врућинић Мирка у Сарајеву. Сматра да не би било добро да се појављује у улози сведока јер је и сам био припадник резервног састава у Станици у Лушци Паланци за време рата и познаје Јовановића. Цитирам телеграм: „заједно смо обављали полицијске послове као чланови патроле и то смо радили крајње професионално и одговорно. Мени није познато да је колега Јовановић радио било шта непримерено припадника полиције, зашто га терете за кривично дело против цивилног становништва. Надам се да ћете цјенити изложено и уважити моју молбу да ме скинете са листе сведока, Адамовић Ђуро“. После ових речи јасно је због чега је тужилаштво одустало од овог сведока, не уклапа се у клише о Јовановић Милораду.

Кугић Фахида - анализирајући њен исказ долазимо до неких чињеница које уопште нису спорне, које не негира ни сам Јовановић Милорад. Но има делова у којима се њен исказ са главног претреса одржаног дана 28.03.2018. године разликује од записника о саслушању сведока дату Полицијској управи Сански Мост дана 17.04.2012. године. Кључно питање за овог сведока која има статус оштећене, шта је то Јовановић Милорад учинио њеној породици односно какво је то зло нанео. Колико видимо из исказа баш никакво зло. Његов једини грех изгледа је што је критичном приликом са још пет, шест полицајаца и Бошком Петровићем одвео њеног девера Џафера. Дакле није спорно да је Јовановић одвео њеног девера Џафера. Дакле није спорно да је Јовановић заједно са још неколико полицајаца по службеном налогу, напомињем по службеном налогу не на своју руку или неког хира, дошао пред њену кућу са комбијем, вођа патроле је том приликом био Петровић Бошко и одвели су Кугић Џафера. Јовановић Милорад је био један од полицајаца који је том приликом дошао по њега. С тим у вези не видим заиста шта је овај сведок битан за овај кривични поступак, осим што је том приликом препознала Јовановића да је био у патроли, шта је ту спорно, па то је и сам Јовановић рекао много раније. Специфичност овог догађаја је у томе што овај сведок Кугић Фахида једино познавала од свих полицајаца Јовановић Милорада. У таквој ситуацији то испада као да је нешто негативно за њега, док су остали за њу као непознати очигледно боље прошли јер нису прозвани. Том приликом се ни на који начин Јовановић није издвајао својим понашањем од осталих полицајаца што је јако битно. Где су противречности у изјавама овог сведока, у исказу датом пред Полицијском управом Сански Мост помиње да је њен девер Џафер тражио да понесе јакну са собом, а да му је Милорад рекао да му јакна неће требати. Рекла је и да је свекрва ушла у кућу и дала таблету за Џафера. Долазимо до ових таблета. Морамо указати на нелогичности да се тражи јакна да се понесе, коју је наводно Џафер тражио, напомињем половина јуна месеца када су температуре веома високе, јасно је да је јакна у том периоду сувишна. Осим тога чудно је да баш у том моменту приликом одвођења јакна што би му рекла пала на памет. Ко у таквим ситуацијама размишља о јакни. У вези јакне на питање заменика колеге тужиоца, цитирам: „А да ли се сећате да ли су Јовановић и Џафер тада нешто разговарали, да ли му је овај нешто рекао у вези јакне“, сведок одговара, цитирам: „није реко у вези јакне само је рекао за таблету, неће му Фато требати, за јакну ...“. На даље питање заменика тужиоца: „да ли је Милорад њему рекао да ће му и јакна требати тамо или се то односи само на таблету“, сведок је одговорила: „Не сјећам се тачно јакне, а за таблету се тачно сјећам јер то је био стра“, моја су дјеца била мала то је била вриска, помагање, за таблету се добро сјећам, за јакну знам да је затражио Џафер јакну, е сад шта је даље речено то не могу казати, била сам ту у соби али све ...“ и ту је крај навода, страна 7 записника са главног претреса

одржаног дана 28.03.2018. године. Као што видимо на крају не сазнадосмо и не закључисмо шта је на крају било са том јакном.

2012. године приликом давања исказа овај сведок је изричито рекла да је Милорад рекао да му јакна неће требати, а сада само цитирајући овај део изјаве са главног претреса видесмо изричито негирање у вези јакне да је уопште помињана, да би на поновљено питање заменика тужиоца видели да ни она сама не зна шта је рекла и да се не сећа. Исти случај је и када се помиње таблета. У исказу из 2012. године пред Полицијском управом Сански Мост сведок је изјавила да јој је свекрва дала таблету за Џафера, док на главном претресу тај детаљни није помињала тако да не знамо шта је на крају било у вези те таблете. Наизглед и таблета и јакна су тривијалне за значај овог кривичног поступка, али видећемо у даљем излагању како код овог сведока тривијалности које се односе и на униформу и на наоружање, иначе таквих тривијалних ситуација у овом предмету има заиста много. Очигледно је конфузност у исказу овог сведока која се не може приписати старости обзиром да је приликом давања исказа 2012. године имала 47 година, односно 2018. када је држан главни претрес овде 53 године, дакле није имала проблема са сјећањем, а сад шта је друго по среди то можемо да нагађамо, али не бих да нагађамо.

Следеће на шта бих указао је да овај сведок приликом давања исказа 2012. године изјавила да је Јовановић Милорад био у шареној униформи. На питање самог Јовановић Милорада каква је била његова униформа маскирна или плава, сведок је одговорила, цитирам: „Милораде ја се не могу тачно да сјетим, то је Милораде био страх“. Дакле ни ту не може да се јасно определи везано за униформу, страна 12 записника са главног претреса. На истој страни записника сведок каже: „то је био страх, ја нисам смјела да гледам у каквом си ти одјелу био, да ли овако ил` онако, углавном је шарено“. Оно што је истина је да су активни полицајци имали маскирну униформу, у конкретном приликом је једино Петровић Бошко имао такву униформу, док су Јовановић Милорад и остали резервни полицајци имали плаве униформе што је мислим такође неспорна чињеница која је више пута констатована од стране више лица. Но да прихватимо да је Кугић Вахида пермутовала какву је униформу имао Јовановић Милорад јер је помињала да је имала страх када су одводили Џафера, што је разумљиво имала је малу децу и тако даље. Но исти сведок помиње страх и да није смела да гледа ко је како обучен, а онда на питање председника већа јесу ли имали у рукама пушке изјављује, цитирам: „Јесте, јесте, Милорад је имао редовник преко себе пун метака и аутоматску пушку он лично“, страна 11 записника са главног претреса и на стани 7 истог записника изјављује да је Јовановић Милорад био наоружан до зуба када је дошао по њеног девера. Видимо нелогичности у њеној изјави, с једне стране има страх који се огледа да чак не сме ни да погледа у каквом је Милорад био оделу како рече, а са друге стране није имала страх да наводно види да је Милорад имао како рече редовник преко себе, то су они меци који иду унакрсно и са једне и са друг стране по дијагонали, пун метака и аутоматску пушку односно како опет рече да је био наоружан до зуба. Па како је могуће страх је уперен само у гледању према униформи, а и страха нема да се гледа какво је наоружање и муниција. Врло занимљиво, морам признати баш занимљиво. При томе ништа од тога што је рекла за наоружање није тачно, јер нису могли да носе и да имају полицајци, а нарочито не резервни полицајци. Даље, на моје питање као браниоца Јовановић Милорада да ли је претио, примењивао силу, био нељубазан, сведок одговара, цитирам: „није претио, није ништа, само је Џафера купио и отеро“. На моје поновљено питање сведок је рекла: „није ништа ништа он је само тражио да Џафер иде, Џафер се обуко и с њим отишо, купили га и

отјерали“, страна 8 записника са главног претреса. Дакле никакве, дал` је била принуда, можемо слободно да кажемо никаквог противзаконитог привођења нити од Милорада нити од других лица који су били уз самог Милорада, овде се само Милорад апострофира иако је био један од пет, шест полицајаца. Један од пет, шест, која улога ништа била ни већа ни мања у односу на остале при чему је Бошко Петровић био тај који је био шеф, значи он је био у доњем рангу са осталим резервним полицајцима, ал` ето неким случајем је добио баш он на значају, да кажем не заслужено. Дакле никаквог противзаконитог одвођења није било, па ни ружне речи. Дал` треба да се вратимо на изреку у којој се каже да је противправно одводио цивилно становништво, да је ударао рукама, ногама, палицом, кундаком и цевима пушке и другим предметима по свим деловима све затворене цивиле међу којима се помиње и Кугић Џафер. Шта рећи за овакаву оптужницу. Шта је овај сведок рекао за Кугић Мују смо већ елаборирали код исказа Кугић Фатиме па нећемо понављати.

Као што се може закључити из исказа овог сведока се не види ништа значајно нити било коју чињеницу која би имала доказну вредност, а која би утицала на кривичну одговорност Јовановић Милорада.

Беширевић Ејуб - његов исказ такође обилује разним нелогичностима у које мало ко може да поверује. На почетку исказа наилазимо на прву нелогичност. Овај сведок каже да су их у комбију одвели до Лушци Паланке и до куће „Симо Миљуш“ и да је Јовановић Милорад, цитирам: „наредио ми да дигнем руке и да ставим између врата и тад је почело са ударањем гуменом палицом, то не знам то је туко је не знам ни ја колко пута сигурно близу сто пута, можда и више ме ударио са том палицом и од тада ту смо онда били одатле смо пребачени доле у затвор за Бетонирку“, страна 17 са главног претреса одржаног 28.03.2018. године. Овај сведок помиње и да је након пар дана опколила их војска, одвела њих 20 опет у кућу „Симо Миљуш“ у Паланку, а потом камионом одвела за Мањачу да би говорио доста нејасно, конфузно о условима у Бетонирци, како је лично премлаћиван три-четри пута за време боравка тамо, да би се поново осврнуо на Јовановић Милорада рекавши да га је он највише пута ударио. За ово друго одвођење први пут смо чули овде пред судом, то раније није помињао, помињао је само једно привођење од српске стране. Како се то накнадно сетио након три године од испитивања у Полицијској управи Сански Мост. Како се уопште сетио тих детаља након тачно 26 година. Питам се ко ли му је помогао у освежавању тог памћења. Шта је у овој изјави коју сам цитирао чудно и да одудара од свих исказа саслушаних сведока. Произилази да га је у тој Бетонирци тукао Јовановић Милорад, а та Бетонирка се налази у Санском Мосту што је лако проверљиво, не знам да ли и даље постоји, а тамо никада није био Јовановић Милорад резервни полицајац, нити је имао икакве везе са том установом. Зато се питамо како је успео Милорад и тамо да га туче, погледајте добро страну 17 први став записника са главног претреса па ћете доћи до тог закључка.

Исти сведок на страни 24 записника са главног претреса на питање Јовановић Милорада који је исто чуо што и ми, да каже у вези ударања у Бетонирци сведок одговара, цитирам: „доле мене туко Мартић, Мартић, тако су по сазнању да се звао Мартић“. А на даље питање Јовановића: „а јесте ви мене доле видели“, сведок одговара: „нисам тебе видио“. Дакле даје у пар минута две скроз опречне изјаве. Долазимо и до оног дела његовог који је више за рубруку веровали или не. Овај део исказа се коси са законима природе, о чему се ради: каже сведок да је Јовановић Милорад ударао гуменом палицом око сто пута и на моје питање на страни 20

записника колико је то трајало, сведок одговар пет, шест минута. Сад се поставља питање како је то могуће, па то нема ни у америчким филомивима, спадало би у научну фантастику, за тако кратко време толики број удараца није могућ чак ни да је био у легији странаца, а не само резервни полицајац који ни за двоструко време у односу које је рекао. Друго, чак стотину удараца, пазите стотину удараца гуменом палицом у континуитету, такође је немогуће. Само онај ко је једном осетио полицијску палицу, једном, на себе зна какав је то бол, која је то траума и шок за организам. Тај један се ударац памти цео живот, а од два ударца, три ударца, пет удараца да не говоримо, загарантоване трајне последице. То све говори о бесмислености тврдње овог сведока, да је примио сто удараца не би био жив. Не би био жив и то у року од тих пет, шест минута. Питање, дал' би остао жив и са 50 удараца, 30, 20, не знамо заиста да неко може да преживи такве и толике ударце за то време.

Председник већа: Браниоче, сат и по излажете завршну реч, молим вас потрудите се да приводите крају.

Адвокат Марко Миловић: Судија ја...

Председник већа: Наравно, нећу вам везати за сваки минут, али молим вас потрудите се, Ви знате да закон ми даје право да вам ограничим завршну реч, ја вас молим потрудите се да то сажмете што више да сажмете и да завршите, ајте, изволте.

Адвокат Марко Миловић: Судија ја не могу данас сигурно стићи да завршим, ја бих молио да онда, да одлучите о томе да одложите за идући пут, јер има толико још ствари, ја отприлике бих имао још оволико...

Председник већа: Ми ћемо данас завршити ту завршну реч, зато сам вам рекла, ограничено вам је сат и по, да ћу вам још пола сата и то је крај. Изволте.

Адвокат Марко Миловић: Судија ја онда...

Председник већа: Молим вас. Изволте наставите. Пола сата највише имате, продужавам још завршну реч. Изволте.

Адвокат Марко Миловић: Судија онда остаје ово бесмислено да...

Председник већа: Нема шта бесмислено, молим вас, ја се понашам у складу са законом, значи продужила сам вам завршну реч, рекла сам сат, сат и по, наставите трудите се да сажмете и да завршите ту завршну реч. Изволте.

Адвокат Марко Миловић: Ја би молио да веће одлучи о предлогу да се...

Председник већа: Ми смо одлучили, веће је одлучило.

Адвокат Марко Миловић: Не знам шта би реко заиста, али...

Председник већа: Наставите, немојте губити време, причајте.

Адвокат Марко Миловић: Као што видимо овај сведок је успео и у томе, гле чуда медицински феномен, дошао је у Кантонални суд у Бихаћу, дао исказ, видимо из

списа предмета, без проблема дошао и дао исказ и у полицији у Станици Сански Мост 2015. године. Поред ове његове изјаве треба још нешто истаћи ништа мање зачуђујуће да неко свих ових наводних, понављам наводних силних ударања од Јовановић Милорада како он тврди изјавио да је пребачен у Сански Мост и смештен у Бетонерку где је затекао Календер Исмета и каже: „Ја сам у Бетонирци изводио Исмета у ВЦ и видео сам да он мокри крв“, то је рекао 2015. године и поновио је то исто на главном претресу. Шта хоћу тиме да кажем, како је могуће да је у таквом стању могао да хода, чак и да помаже другима, конкретно Календер Исмету да га изведе до ВД-а, што значи да се Календер вероватно ослањо на њега, чудесима никад краја. Мислим да је неспоразум настао на главном претресу, а који се тиче ког је једино ударао Јовановић Милорад три пута палицом разјашњен. Као што знамо Јовановић Милорад је помињао да је три пута ударио палицом Беширевић Ејуба, а мислим да је на Хајру, пошто има више особа са презименом Беширевић. Омашком је рекао Ејуб, а у питању је Хајро. Ту дилему је разрешио веровали или не сам Беширевић Ејуб који је рекао да је тачно да је Јовановић ударио три пута палицом Беширевић Хајру.

О свим овим силним батинама које каже да је добио, помињао је сведоке који су наводно били присутни, Беширевић Хајро, Делић Кусак, Кугић Ибрахим, Бобић Нијаз, Делић Ешеф, Делић Емир и других се није могао сетити. Од ових набројаних Делића нико није сведочио, саслушани Кугић Ибрахим који га није поменуо ни једном речју. Шта нам све исприча Беширевић Ејуб, а Кугић Ибрахим га није удостојио ни име да му помене. Ваљда и то нешто говори. Једино је његов рођак Беширевић Хајро поменуо да га је ударио Јовановић Милорад и то тек на питање заменика Тужилаштва за ратне злочине, а описао га је да је био тањи, да је био виши, да је био плав. Како од плавог човека постаде црн Јовановић Милорад. Најзад, сва та чуда с тим у вези истичем још једну занимљивост која је била на главном претресу, да на питање председника већа да ли има неку лекарску документацију пошто каже да има последице и данас од тог ударања, сведок је одговорио: „не, нико ми није давао признанице када нас је тукао“. Чак и да занемаримо терминологију мислим на признанице о којима сведок говори, од када се за батине добијају признанице и од када дају лекари, овај сведок нема ни један једини папир, мислим на медицински документ везано за ту наводну тортуру, ни толико година после од `92. године па до данас.

Због оваквих изјаве које немају везе са стварношћу и реалношћу, неки други детаљи су просто ирелевантни када је овај сведок у питању. Мислим на то када је рекао пред Полицијском управом Сански Мост да је Јовановић Милорад носио плаву маскирну униформу, а на главном претресу се није могао сетити иако се ради о лицу које је `63. годиште, и које је `92. године имао 29 година, а приликом давања исказа 52 године односно овде пред судом 55 година.

Дакле Јовановић Милорад тврди да га не познаје, а Беширевић Ејуб супротно. Но из изјаве овог сведока сем што је рекао да је Јовановић пре рата радио као возач трактора у „Пољопрому“ ништа нам друго није рекао за њега што би указивало да се знају. Овај податак па чак и више од тога је могао добити, сазнати од било кога, то није никаква тајна. Због свега овог што је рекао овај сведок сматрам да му се не може веровати, нити његова изјава може да има икакву доказну вредност у овом кривичном поступку.

У свом исказу од 2015. године, сад говорим о сведоку Калтак Сулејману, је говорио шта су му рекли рођаци и комшије у вези одвођења његовог сина Калтак Сада,

не улазећи у детаље око тог одвођења на крају саслушања је изјавио, цитирам: „на основу свега овог што сам дознао мислим да је мој син убијен од стране милиционера из Лушци Паланке“. Дакле као што можемо видети увидом у списе предмета у записнику о саслушању овог сведока у просторијама Кантоналног тужилаштва УСК у Санском Мосту од 26.02.2015. године, нигде се не помиње Јовановић Милорад. Онда имамо његов исказ од 09.05.2018. године, вероватно због позних година, неспремности или неприпремљености на питања која ће му бити постављена сазнајемо неке детаље које нисмо баш могли чути од других сведока муслиманске националности. Прво, сазнајемо, записник са главног претреса од 09.05.2018. године страна 9 да када је отишао од куће са више рођака из породице Калтак да је Садо имао аутоматску пушку. Знамо сви да се аутоматска пушка не може добити легалним путем, нити је могу поседовати физичка лица. Остаје да само претпоставимо од кога је добио и у које сврхе је добио, а то није тешко претпоставити. Само што у оптужници не желе да се каже јел` онда би много тога дошло у питање. Видели смо причу саслушаних сведока да нико није имао наоружања, сви су били пацифисти, а онда су дошли Срби извршили агресију, као што имамо написано на свим записницима скоро о саслушањима сведока који су послати из Бихаћа и тако даље. Онда долази онај кључни моменат у вези овог сведока и не само овог сведока. Напрасно сазнаје да му је Калтак Саду убио Јовановић Милорад. На питање суда да ли је познавао Јовановић Милорада сведок одговара: „не знам тога нисам познавао, једино тога познавао, а Јовановић Милорада нисам само сам тек чуо да Јовановић Милорад да је дошло до тога да је тога мога сина одвео из ћелије и да га је он убио и он зна сигурно ће је закопати и то би затражио од суда да се Јовановић Милорад добава у Сански Мост и у истражни ти...“ није довршено, „да докаже ће му је гробница“, страна 10 записника са главног претреса. Видимо јако конфузано излагање, познавао је Милорада Јовановић, па онда затим каже једино њега није познавао, а сада је тек чуо да је баш Јовановић одвео његовог сина и убио га. Занима ме ко је то овде изрекао те тврдње да је Јовановић његовог сина одвео из ћелије и убио га. Ја то нисам чуо нити је ико тада пред судом то рекао Калтак Сулејману. Произилази да је овде пред судом о томе обавештен од људи који су били тамо није чуо, уосталом то потврђује својом изјавом јер на питање тужиоца Тужилаштва за ратне злочине када је сазнао да је његов син убијен, сведок је одговорио: „нисам ту само ја тек касније чуо оно што каже то је прошло дуго времена да ја нисам знао ни ће је, ни шта је, док ме није овај из Њемачке назвао нисам знао ништа о њему, е кад ме овај назво из Њемачке јер Хилмо онда пребачен у Немачку и Хилмо је онда испричи овоме Ибри све, а Ибро је онда мени пренио све шта је, тада сам чуо да је нестао“, страна 11 записника са главног претреса. Онда заменик тужиоца поставља питање: „дакле чули сте само да га нема јел` тако, да је нестао, а да ли сте још чули од некога да је убијен, пошто у изјави кажете да сте чули да је убијен са још групом лица“. Намерно сам цитирао заменика тужиоца јер је поставио питање тако што, не мислим да је злонамерно, што је ставио уста сведоку нешто што он није рекао, а нажалост суд на то није одреаговао. Сведок није рекао да је чуо да је његов син убијен са још групом лица, његова изјава из 2015. је гласила: „ја сам касније сазнао да су из оне групе младића који су били са мојим сином убијени Калтак Ферид, Калтак Незир, Калтак Емсуд, Калтак Расим, Калтак Енес“. На ово и овакво питање одговор сведока на главном претресу је био, цитирам: „нисам то чуо, само је нормално да је убијен јер је ту ноћ отишао и од Хилмије га извели и више га вратио није нити се вратио вамо, нити га је било на Мањачи, значи ту вече је уништен, а то зна сигурно и Јовановић Милорад“.

Као што видимо, сам сведок каже да није чуо да је убијен, а камоли да је то изјавио, сведок Калтак изводи сада закључак да је нормално да је убијен јер је ту ноћ отишао и више се вратио није. Не знамо једино на основу чега тврди да би то знао Јовановић Милорад. Знамо да је Мајданкић Хилмија приликом саслушања није помињао Јовановић Милорада па не знам шта је он то испричао Ибри и како је и шта је Ибро пренео Калтак Сулејману. Подсетићу да када су Мајданкић Хилмију питали за Калтак Саду рекао је: „Ја сам сигуран да су то били полицајци, били су у плавим униформама и мислим да су били активни полицајци“. Дакле о Јовановићу ни помена, а већ небројено пута поновљено је да је Јовановић био резервни, а не активни полицајац. Уосталом да га Мајданкић Хилмија није помињао добили смо потврду и касније на истом главном претресу, на моје питање да ли је Мајданкић Хилмија помињао Јовановић Милорада, сведок је одговорио: „није ми реко ништа за то он је само реко да два полицајца су дошли извели га и није оно познаво ко је јер је и он био притворен као што и каже“, страна 13 записника с главног претреса. С тим би у вези се надовезао и на изјаву Рамић Мунире са истог главног претреса која је на моје питање шта је било са Садам каже: „не знам ништа знам да су одвели га и сад мислим, чујем отац тражи потрагу, чујем да је био један комшија кад су били горе у Паланци, да су заједно лежали горе и да су Саду одвели и више ни трага ни гласа. То нам је комшија причо овај Мајданкић Елмија“ ваљда мисли на Хилмију, „то је све у мени у комшилуку туде све, па онда он каже да је са њим лежо горе у Паланци и онда једне вечери су овај свако вече су га водили тукли и онда једно вече извели га и више га нису ни вратили. Ове су одвели на Мањачу, њега су одвели ни трага ни гласа више“. Дакле за Калтак Саду је исто рекла што је њој рекао Мајданкић Хилмија.

Треба истаћи једну јако битну чињеницу а то са чим је Садо отишо. Чули смо од њега да је отишо у цивилном оделу, чули смо са ким је био односно у којој групи људи је био кад је отишао и чуо је још нешто јако значајно, Калтак Садо је отишо са аутоматском пушком, страна 9 записника с главног претреса. Несумњиво је и да су остали са њим били исто наоружани, нису сигурно кренули са рукама у џеповима. На овај детаљ такође тужилаштво не реагује, прелази преко тога као да ништа није рекао, као ни за оно што после желим да кажем.

Вратио бих се на онај део изјаве у којој сведок каже „а то зна сигурно Јовановић Милорад“. Поставља се питање како то може да зна Јовановић Милорад кад он нема никаква сазнања и како то Сулејман Калтак зна да зна Јовановић Милорад. На моје питање како може да зна судбину његовог сина Јовановић Милорад, сведок даје крајње зачуђујући одговор, цитирам: „сматрам зато што је значи расписата потерница да се он пронађе кривац је на тужби која је састављена, он је правио тужбу, човек који ми је радио тужбу знао је све иједног полицајца у Паланци, у Лушци Паланци, све и једног је познавао и све и једног је достављена тужба, а то има сигурно на тужби“, страна 12 са главног претреса. На питање председника већа како 2015. године није ни једном поменуо Јовановић Милорада, већ да је дознао да је његов син убијен од стране милиционера из Лушци Паланке и да је тад помињао Драга, сведок даје сличан одговор: „нисам ја, ја нисам Јовановић кажем то је, он је сада тек сад кад је ухапшен то је доказато да је он то урадио“, страна 14 записника. Колико схватам по овом сведоку чим је за неким расписана потерница значи аутоматски је крив, одмах је убица и тако даље. Исто тако чим му је неко писао тужбу, а видећемо о коме се ради такође је одмах убица. И најзад како каже сад кад је ухапшен то је значи већ доказано да је крив. Ово је исувише озбиљна ствар за овакве неозбиљне изјаве па макар долазиле од оца једног од лица која су вероватно страдала.

Онда долазимо до оног најбитнијег кључног момента, ко то пуни главу овом јадном човеку који стоји иза речи Калтак Сулејмана, ко злоупотребљава несрећу овог човека. То је онај ко стоји иза ове тужбе против Јовановић Милорада, а као што смо имали прилике да чујемо у питању је Алибеговић Садмир, некадашњи полицајац који је од раније имао анимозитет према Јовановићу и који је главни режисер, суфлер у свему овоме. На питање који је то човек који је све познавао, сведок одговара: „знам човјек ми је правио не мора то ни знати“, страна 12 записника. Чак је и кантонални судија Фикрет Хоџић тражио да каже ко је, чак и упозоривши да је сведок и да мора рећи све што зна, тада добијамо прави конкретни одговор, цитирам: „ту ми је тужбу правио Алибеговић Садмир и он је све и једног полицајца познавао у Лушци Паланци“, страна 12 записника. На моје даље питање да ли је Алибеговић Садмир био у то време у Лушци Паланци када је био и његов син Садо, да ли је имао таквих сазнања добијамо одговор: „није он је био у Сани ђе је он био ја не знам, само је он мислим тада кад је затребало мени за то за ту тужбу то кад сам сведоке све искупио и саслушати он је оно што кажу узимо и сведоцима изјаве и све“, страна 13 записника. Алибеговић говори о томе да је Јовановић повезан и зна шта је са његовим сином, а није био у то време у Лушци Паланци. Кажем већ на један недостојан начин злоупотребљава бол једног оца који је изгубио сина, испод сваког нивоа и шта даље рећи, шта ту још није јасно да се не види из овога каква се прљава игра против Јовановић Милорада игра. Шта треба још да сазнамо да би се одреаговало, ми на ово сигурно нећемо ћутати а и јавност ћемо свакако о овоме обавестити.

С тим у вези напомињемо да се Јовановић и даље помиње у оптужници... да се у оптужници помиње Калтак Садо као једно од лица које је наводно Милорад Јовановић малтретирао, тукао и знамо шта већ пише да не понављам.

У погледу Рамић Мунире, овај сведок није помињала Јовановић Милорада, објаснила је ко је Калтак Саду водио, Предојевић Драго, Панић Славко син Миланка и још један плав, висок, мршав старости око 20 година, и на постављено питање од стране заменика тужиоца да ли јој је име Милорада Јовановића познато одговара: „па јес ми је то познато име и презиме, име и презиме то ми је познато, овај то ми познато то је све са нашег краја“. На следеће питање заменика тужиоца да ли га познаје као човека који живи у њеном крају или јој је познато везано за неки евентуални злочин ил` нешто што се десило овако, сведок даје следећи одговор: „ја њега знам овако, нисам, за злочин не знам, нисам ја, моје није никог дио и то је све, а овако знам га и то знам све се то на крају по Паланци зна људе, тај цио дио то је био све комшилук, то смо све знали пошто сам ја имала велику трговину радила трговину, то је све долазило код мене и то тако сам знала те људе“.

Кратко бих се само осврнуо на последњу реченицу овог сведока, дакле зна Јовановић Милорада, зна све то у крају, зна по Паланци све људе како рече тај цео део био је њен комшилук гдје су сви знали, знала је те људе како рече, а како је могуће да ништа није чула за те силне злочине које је учинио Јовановић Милорад, за које га оптужује бихаћко Кантонално тужилаштво, а живи у том крају. Све је знала и сви су њу знали, а нико да јој успут каже и све као што рекосмо знала је и сви су њу знали, па не чу ни Рамић Мунира баш ни за једно злодело за које се оптужује Јовановић Милорад. Није чула да је опалио неке шамар, а камо ли шта друго и ево прошло је толико година прецизније 26 година од давања исказа 2018. године. Па како је то могуће. Ово је сведок тужилаштва само да подсетимо.

Рамић Рамиз - овај сведок у свом исказу истиче да није има проблема са Јовановић Милорадом, нити му је било шта лоше учинио, али помиње да је једном приликом ударао Алибеговић Садмира, том приликом су били присутна лица Асим Церић, Будо Церић и било их је укупно око шест, седам лица заједно на том спрату и свако је имао своју собу. Од тих шест, седам лица која су наводно била тамо нисмо имали прилику да чујемо потврду ове приче. Па како то још неко о томе није говорио, а у питању су собе које немају врата, а како рече „а ја соба до собе ту нема врата ништа пола зида нема“, страна 6 записника са главног претреса одржаног дана 22.05.19. године. На моје унакрсно питање јесу ли собе биле затворене или отворене, сведок одговара: „нису ове вамо су биле имале врата, једна је имала једне нису“, страна 16 записника с главног претреса. Такође у вези соба је рекао: „ја сам соба до собе био, није било врата није ништа ето могло си, а не смеш гледати, јебига бојиш се и онако“, страна 13 записника са главног претреса.

Примећујемо да овај сведок мења опис соба у односу на оно што је претходно изјавио, но и да занемаримо његове различите описе ових соба индикативно је да нико то није чуо, видео и пренео неком трећем лицу. Још више је нејасно како сведок Рамић могао да види да Јовановић удара Алибеговића, прислоњао га уза зид како каже, па још појашњава: „па туко га је ногама, рукама, туко га је пендреком оним шта ли је оно кад ја не смем гледат пуно знаш ја само некад, чује се, види се, а само не смјем бојим се дође и на мене“, страна 6 записника. Ако сте соба до собе како каже Рамић, како се може видети шта се ради у просторји до вас. Које су то магичне моћи овог сведока да види шта се дешава у соби поред његове, нисам још чуо за такав случај. Овај сведок није чуо шта се дешавало са Дервишевић Дедом иако је заменик тужиоца инсистирао на томе шта је било с њим. „Па чуј ја не могу казат да сам чуо кад нисам био уопште ту кад је било, ни у споразуму, нит` је он био, ја сам био прије њега једна тура, а они су после кажу дошли“, страна 9 записника с главног претреса. Није чуо ни шта је било после: „па нисам кад нисам ја са људима никад ни разговаро ни ове момке ја њих зна а ко ће то не море знати нити распитиво, нит` се ми кад састанемо да разговарамо, не разговарамо, први пут се састали ето данас одве да сам са њима ето“. Такође страна 9 записника са главног претреса.

Да ли би добили одговоре да Дервишевић Дедо је убијен на начин како то пише у оптужници? Да ли би добили уопште такав одговор да га је убио Дервишевић Дедо из села Скуцани Вакуф, а Ранић Рамиз из села Напреље. Удаљеност између ова два села је око четири и по километра. Између ова два села нема насељених места осим једног насељеног места званог Горице из којег се долази из правца Напреље, са десне стране изнад магистралног пута. Дакле, није било могуће да се ишта десило на начин како то у оптужници пише или нешто слично, а да овај сведок не би имао нека сазнања. Чудно је да о томе када се састану, не разговарају. Зашто? Нема разлога да се било ко више боји некога, нити има табу тема о којима се не би смело разговарати. С друге стране, имамо прилику да слушамо од овог сведока, као и од осталих сведока неспрске националности, које смо по босанским медијима пратили скоро тридесет година. Па је тако и овај сведок изјавио у записнику о саслушању сведока пред Трећом управом Сански мост од 11.09.2012. године, да је пре напада на Сански Мост послао породицу у Словенију јер су од стране ВРС и СДС насилно преузета власт и још је изјавио: „Српска војска је долазила у наше село, вршила претресе наших кућа; том приликом су пљачкали нашу имовину, убијали људе, силовали и палили нашу имовину“. Кажем, говорио јер не мислим да су то његове изјаве, већ да му је ту неко

помагао, јер кад упоредимо изјаве из 2012. године и са главног претреса, видимо разлику, огромну разлику у изражавању и нарочито у терминологији. На моје питање да то мало објасни о насилном преузимању власти од стране ВРС и СДС; одакле му то сазнање сведока, рече: „Ја нисам, не знам ја, ја не могу казати кад су мене дошли по трактор, не смијем. Ја кажем, не мерем ја дат трактор, давао другом, моро дат, њима по њиовом и оћерали, не виђам нигде“, страна 11 записника. Ја га једно питам, као што видите, он прича сасвим другу причу о томе како су му узели трактор. Видимо на почетку његове изјаве речи „ја нисам, не знам ја, ја не могу казати“, да он о томе нема појма. Види се да то није његова изјава. Сведок није умео да понови ни скраћенице ВРС и СДС, нити верујем да зна шта су те скраћенице. Даље, на моје питање, да ли му је неко рекао да је постојало насилно преузимање од стране ВРС, сведок у истом стилу даје одговор: „Па, није ми нико реко, виђам ја шта се ради, ја сам fino оном командиру што је био кажем, ово мора бити овако, али погледаћете да ли ће некад правда права, па ево дошла, дочекали смо, фала богу, ко је остао жив, а ко није осто, тешко се њему. Ја сам био два пута, три бијен од тројице њих, све ће год се дрене, ту и туче. Али ето волио би да није, али ето није ни убило ме, срећа, фала богу“, страна 11 записника. Као што видимо, једно сам питао, а добијамо сасвим друге одговоре које немају везе с мојим питањем и исто тако немају везе са његовом изјавом из 2012. године. Најзад на моје питање, чиме документује тако крупне речи и тешке оптужбе да је спрска војска долазила у њихово село, вршила претресе њихових кућа, пљачкали њихову имовину, убијали људе и силовали и палили њихову имовину, његов одговор је био да су њему однели цигарете, кафу, могуће и неке друге ствари, да су палили цамију, о чему нико у овом кривичном поступку није помињао, да му је била нека родица за коју је рекао да је силована, без икаквих ближих детаља о том догађају. Толико о тим силним оптужбама на рачун српске војске који је вероватно неко други говорио у његово име.

Долазимо и до тога како је изгледао и у чему је био Јовановић Милорад по причи Рамић Рамиза. Јовановић Милорад је био, каже, војно лице. А пре тога на питање, да ли може рећи да ли је знао или није знао Јовановић Милорада, добијам одговор. „Тек сам касније сазнао, питао баш ко је војно лице тамо-вамо, па ево да ти кажем право, кад не ходаш по тим селима“. Из ове изјаве видимо да он није знао Јовановића и да му је то неко суфлирао 2011. године када је давао изјаву. На моје питање да ли је сигуран да је Јовановић Милорад војно лице, сведок одговара да је на себи имао одело. Одело у јулу месецу нико од полиције и војске не носи. Па на тим врућинама би таква војска униформисана доживела топлотни удар. То зна свако ко је укључио, ко је служио војску укључујући и мене. Стога то не може бити тачна изјава. На даље моје питање, да опише то одело, добијам одговор: „Па, војно одело, какво у војсци има одело оно што је некада, оно зимско, као није ни зимско, војно одело. Ја нисам армију ни служио, али знам шта је војно“, страна 13 и 14 записника. Поновићу задње речи: „Знаш шта је војно, шта је војно одело“. Знамо и ми сви шта је војно одело, и који јесмо и који нисмо служили војску. Знамо да су војна одела увек у сивомаслиној боји, а такву одећу никад нису носили резервни полицајци. И у наставку главног претреса упорно је тврдио да је Јовановић имао војно одело, па и на поновљено питање од стране самог Јовановића, каква је моја униформа била, добијамо исти одговор - „Па, војна боја. Шта је војска носила старинска она војна, боја војна“ – страна 18 записника. На моје питање да опише то војно одело, добијамо следећи одговор: „Па, виђао сам да има неке чиновне, нешто на рамену, шта има, зашто има, само виђам да је у војном одјелу“, страна 14 записника. Дакле, сазнајемо да Јовановић Милорад је био војно лице и то са чиновима. То нам још нико не рече, ни Јовановић

Милорад, ни сведоци, ни Тужилаштво. При описивања Јовановића додао је да је имао висину. Ја не видим да је Јовановић висок човек, пре бих рекао да је онижи, негде моје висине, осим ако се није за ових тридесет година смањио, што не бих имао прилике да кажем.

Не чуди ни то што је, како је дао објашњење на моје питање да објасни како је знао да је у питању Јовановић Милорад када је говорио о Самиду, јер га до тад није знао, „па питао сам ја кад сам изашао нама, нисам ја био у затвору, три дана сам и мене су пустили, нас тројицу“, страна 15 записника. На питање председника већа, ко га је питао како се зове, добијам готово идентичан одговор, нејасан, непрецизан и неразумљив. „Па, питао овако народ, ови други, ко је год, знате ли ко је то, који је то“. Треба се осврнути на период о којем сведок говори и овде видимо одступања и контрадикторности. На главном претресу говори да се то дешавало у августу месецу, па се онда мало коригује па каже, „08. или 07. не могу право“, страна 8 записника. Напомињемо да Алибеговић у свом исказу говори да је боравио у Лушци Паланци у јуну месецу, никакав јули и август није помињао. У записнику из 2012. године јесте помињао да је избегао одвођење до јула 1992. године. Али видели смо да је том приликом и у вези ВРС и СДС и наводних злочина српске војске у насељу Напреље, па није ни знао шта га питам у вези тих његових изјава. Тако да верујем да и тај датум који је рекао је био суфлиран. У оптужници се не помиње никакав август као време извршења кривичних дела.

И указујем и на још једну чињеницу која се односи на овог сведока, али и на друге сведоке тужилаштва. Боље се сећају, детаљније описују догађаје овде пред судом него кад су давали исказ пре три, пет или у конкретном случају, седам година. Овде библија очигледно иде у обрнутом правцу, као и у наслову књиге Матије Бећковића „Када будем био млађи“. Тако и овај сведок на страни 13 записника на моје питање, како се боље сећа шта је са Јовановић и Алибеговићем 2019. године, боље се сећа него 2012. године, да ли има објашњења за то, даје одговор: „Ништа ти ја друго објашњење не знам, што сам рекао, то је, он зна како је било исто“. Све су то сведоци оптужбе.

Председник већа: Имате још 10 минута и постоји могућност да приложите Вашу завршну реч у писаном облику.

Адвокат Марко Миловић: Па то ћу онда, на крају ћу то да... Иначе сведок када не жели да одговори, не зна одговор или не може да објасни своје контрадикторности, нелогичности и слично, даје углавном одговор као што сам га малопре цитирао. Зна он како је било и слично па и на питање да ли се виђао са Алибеговићем у вези одговора да јесте, али га није саветовао и опет одговор „па знају они боље нег ја, ја слабо знам“. Мислим да о кредибилности овог сведока довољно говоре саме његове изјаве.

Као што знамо, за Дервишевић Нирвада, као што знамо овај сведок је син Дервишевић Деде и нема никаквих непосредних сазнања о судбини свога оца па нећемо га помињати.

Церић Фуада - говорио је како је био малтеретиран у Дому „Симо Миљуш“ и да је био ударан од стране Јовановић Милорада. Њега је знао од раније из виђења не по имену и објаснио како га је ударао и то је отприлике суштина његовог исказа. Анализирајући исказ овог сведока најпре указујемо да је помињао Јовановић да је

тукао извесног Бајазита и то пре што је њега тукао. За тог Бајазита нисмо до сад чули, помињао је једино Алибеговић Садмир извесног Дервишевић Бајазита ако је реч о истом лицу. О том човеку не знамо ништа конкретније чак ни у бихаћкој оптужници нема га као оштећеног. Врло чудно јер су тамо ставили кога год су стигли на терет Јовановића. За тог Бајазита сведок је био контрадикторан чак је и помињао да је видео како га Јовановић Милорад туче, па недуго затим да је чуо, па онда опет да је то видео. Конкретно, прво је рекао „он је њега млатио ја сам то видео кроз стакло, али сам се заокрено да не смемем да гледам“. Па онда на питање председника већа да ли су између просторија где се он налази и Бајазита постојала врата и да ли су врата била отворена, каже: „била су затворена али су била стаклена. Ја сам испод ока назирао, тако чујем тучу, чујем запомагање, чујем палицу, чујем тако ето“. На ово питање овај сведок говори да само чује и ништа више. Најзад на моје питање ко је то могао да види, сведок одговара да је само он могао да види јер је то на слово Л, слобде су биле као на четири ћошка, шта год то значило. „Ја сам то видио, ја сам то видио“, то су његове речи и све то имамо на страни 9 транскрипта записника са главног претреса. Које ту може бити јасно шта је рекао заиста не знам.

С тим би у вези указао и на следећу нелогичност на записнику саслушања сведока из 2007. године, сведок Фуад Церић каже: „та туча је трјасла 20 до 30 минута, а када је престао наредио Бајазиту да клекне на кољена и да руке са испружена три прста подигне и наслони на зид, те тако да стоји, Јовановић је тад отишо али Бајазит то није видио те је наставио тако да чучи док му после нисам рекао да је он отишо. Не знам како је мого да он нареди да клекне испружи кољена и наслони се на зид и да тако стоји“. Јел` наређено да клекне на колега или да стоји, оба положаја истовремено нису могућа. Додуше у бихаћкој оптужници изгледа је могуће све.

Обзиром да сте смањили ја нећу сад да...

Председник већа: Можете и да предате завршну реч.

Адвокат Марко Миловић: Предаћу остатак, реко бих само на крају да, пошто да не цепамо овај, остали су који ћу приложити остали сведоци који су давали исказе укључујући и сведоке српске националности, ја ћу вам то доставити у писаној варијанти остатак завршне речи.

Оно што могу да кажем то је између осталог да, погледаћете наравно остатак кад буде то било, да против њега, да очигледно Тужилаштво БиХ је имало неки пик да тако кажем на Јовановић Милорада из мени непознатих разлога, имали смо прилике да чујемо да се од 2007. до 2019. године водио поступак за ратни злочин и то везано за силовање, значи он и још четворица и да су упали у кућу и пред мужем и пред децом силовали одређену женску особу, пре тога су је претукли, скинули јој насилно минђуше, тражили јој новац и остале драгоцености, а онда су се иживљавали у сексуалном смислу тако што су је силовали. Тај поступак је дакле текао 12 година и добили смо на крају, колега тужилац је добио значи да се одустало. Као што видите постоји једна генеза да се овом човеку нешто озбиљно пакује. Јовановић Милорад је конкретно отац две кћерке, фала богу већ и одрасле, замислите само како то изгледа његовим ћеркама, његовој жени, његовој мајци, оцу и фамилији када виде опис и изреку оптужнице где се показује у најгорем могућем светлу, као силеција који силује са још тројицом мајку односно женску особу и то пред њеном децом. Треба то издржати тих 12 година, да би се на крају установило шта јесте, а шта није истина.

Очигледно да се босанско тужилаштво игра са њим. Нажалост може им се, не знам докле ће им се моћи, али може. 12 година да некога малтретирате и на крају види се да нема ништа од тога, то је ништа друго него иживљавање. Наставак је био са овим, као што смо имали прилике да видимо. Ништа се није знало до 2015. Мало пре сам вам помињао да нису чак га ни у записницима наводили да се против њега води поступак. Значи пролази 23 године и нико не помиње Јовановић Милорада и то чак и стоји у записницима. Нема га, не постоји, а човек је оданде, човек није дошо из Њујорка па да се не зна о коме се ради, значи одатле из самога, самих тих места где се сви знају међусобно и нико га не помиње, а онда 2015. године имамо напрасно да сви почињу да нешто као говоре. Проблем је у томе кад се лаже а очигледно да се добрим делом лаже, онда имамо контрадикторности које сам сад помињао и које ћете имати прилике и у наставку да видите. Имаћете прилике да погледате и остали део завршне речи. Просто је невероватно колико се не уклапа, не постоји ни један сведок који ће да потврди причу, евентуално један сведок ако постоји за нешто такав исказ ко што ћете имати прилике да видите је толко конфузан и контрадикторан да не може никако да се уплете са стварношћу. Ако причамо о Дервишевић Деди, па имали смо прилике да чујемо да је одвежен са запрежним аутом некога Боже Јакића ако сам запамтио име, па онда да је одвезен, то од Петровић Бошка смо чули, да је одвезен у „мерцедесу“ он одвезо тело, па онда имамо од Авдић Месуда да је то урадио комбијем и камионом. Четири моторна возила односно запрежно возило није, значи три моторна возила и запрежно. Како је то могуће, једно тело. Како је увео, овамо једни кажу да их је било више кад је то одвезено Авдић, а овамо каже да је сам био. Како је, сад само, пошто је Дервишевић Дедо ту ајде да кажем у најтежем, највише је акценат на њему, како је могуће да он који је исте тежине и висине видећете то у наставку, исти су били, само што је он био млађи од њега 20 година, исто 165-170 исте килаже био, како можете да ротирате, да бацате некога а исти сте, није он тад, никаквим се спортом није бавио, нити дизач тегова, да може да узмете тело исте, да узмете човека исте тежине и да га витлате као да је у питању, чак ни овај предмет не би могао тако да се витла, а не човек. При томе рачунајте да кад је човек у несвесном стању што кажу мртав терет је много тежи него кад је човек се миче, мрда, жив. Он испада да је правио акробације са тим човеком, а то нико не види, наводно види Авдић Месуд. Видећете у завршној речи како је он то видео. Дакле, да смо још неког сведока имали не знам шта бисмо добили, да је можда дошо и аутобус по Дервишевић Деду, да је дошао хеликоптер, авион. Али зашто то говорим све јер кад се пакује оптужница као што су паковали њему онда долазимо до тога да је сваки сведок прича за себе. Ко у клин, ко у плочу. Њему је стављено на терет зна се због чега је Алибеговић Садмир нека он то каже због чега је то урађено.

Нећу да вам више одузимам време, мислим да је било боље можда да смо наставили али ајде да је то тако, да чује се непосредно из ког разлога зато што се види шта се од човека на правди бога. Сматрам да ни једног доказа нема.

Напоменућу само још ово, имали смо толко оштећених да их сад не набрајам, колега их је набројао, један једини медицински документ не постоји, а како је могуће да нико нема ништа, полумљена ребра, било шта. Реко сам вам били су по свим могућим државама света, Европе, једва чекају такве жртве да би могли себе да приказују као хуманитарце, нико од њих у никакву болницу није ишао, никакво лечење, не само по земљама Западне Европе, немате ни у Хрватској, немате ни у Сарајеву, немате ни у Словенији. Нико није дошао овде ни са једним медицинским папиром. Кад смо их гледали што овде, што преко видео линка, да ли смо приметили да ико има икаквих здравствених проблема. Овамо кад чујете шта причају просто се

чудимо како је тај човек уопште жив. Никог нисмо видели да икаквих, нормално улазе, нормално излазе, нормално разговарају, да не причам о овим мањкавостима бихаћког тужилаштва то сам већ напоменуо и о начину саслушавања од стране сведока и монтирања записника на које су указивали сведоци српске националности које ћу вам доставити и у овоме.

Дакле, сматрам да апсолутно никаквих доказа нема да је Јовановић Милорад извршио кривично дело које му се ставља на терет и зато предлажем суду да донесе ослобађајућу пресуду.

Захваљујем. Ево само ћу да ...

Председник већа: Хвала лепо.

Бранилац оптуженог Јовановић Милорада у завршној речи детаљно анализира изведене доказе и сматра да нема ни једног доказа да је оптужени Јовановић Милорад извршио кривично дело које му је прецизираном оптужницом стављено на терет и предлаже ослобађајућу пресуду. Прилаже своју завршну реч у писаном облику.

Оптужени Јовановић Милорад, станите овде. Чули сте завршну реч вашег браниоца, да ли је прихватате и да ли остајете, прихватате завршну реч вашег браниоца?

Оптужени Јовановић Милорад: Часни суде, оптужени Јовановић Милорад.

Председник већа: Јел` прихватате, јел` се придружујете завршној речи вашег браниоца?

Оптужени Јовановић Милорад: Да.

Председник већа: Придружујете се. Добро. Реците ми шта Ви имате у завршној речи?

Оптужени Јовановић Милорад: Па нећу ја пуно, да вам кажем ја сам сад задње време назво ме начелник Врућинић пре, кад сам оно сломио ребра, тад ме назво и њему суде у Сарајеву, ту је изведено 375 доказа, нико мене каже није тамо споменуо, једино овај Авдић Месуд, да сам ја био са браћом Гавриловић који су убили Дервишевић Деду. И онда сам нешто још начуо, ми смо имали силну земљу, љетос смо оставинску расправу покренули, више нема 30 хектара земље плодне, шума нам је у само једном комаду 10 хектара сасечена да је то све Алибеговић Садмир организово и ову хајку ставља на мене да ја не би мого доћи тамо на своје имање. То није једини случај. Нек` драги Бог сваком да оно што је урадио. Иза мене је остало најмање у тим селима 700-800 људи, ми смо били задужени да их чувамо и њихова мезарја и све, помого сам...две и по тоне сам брашна отеро и засеок Чехиће, ти људи што сам ја приводио нема нигде, а ово кад сам сад чуо од господина тужиоца ово нормалан човек ја не знам да може урадити, ето. Некога, никад у животу лисице никоме нисам ставио на руке, ако сам неком лисице ставио било које националности нек` ми тако Бог драги да. А шта рећи, ја не знам, на ове, не могу рећи не знам стварно. Ево од силовања од свега реко сам већ доста пута двоје дјеце имам, све, тешко је то све, њихови су... Вице Билбије син у затвору у Сарајеву и он пристаје свједочити против мене, преко Насера

Орића истиче слике, па на друштвеним мрежама данас се ништа не може људи сакрити. Њихови по затворима, моји уче факултет, ја криминалац, они поштени. Они пре рата, реко сам пре имали су сваки по гарсоњеру. Вицо Билбија, Бошко Петровић, Алибеговић, док смо ми имали два трактора све машине, ја сад, моја вриједност не вриједи све моје, 15.000 евра они возе ауто по 20.000 евра. Ал` добро, такав је систем ово и сад је тако вријеме, ал` промениће се нема везе. Нек` драги Бог да сваком ко је шта заслужио. Хвала вам.

Председник већа: Јел` имате још нешто да кажете?

Оптужени Јовановић Милорад: Немам.

Председник већа: Добро. Можете сести. Да ли још неко жели нешто да изјави, да ли има још неко нешто да каже везано за завршне речи? Нема нико ништа више, добро.

На основу члана 415 ЗКП председник већа објављује да је главни претрес завршен.

Веће ће се повући на већање и гласање ради доношења одлуке.

**Пресуда ће бити објављена 02. фебруара 2021. године
у 9,30 часова судница број 2.**

Дакле, 02. фебруар 2021. у 9,30 часова судница број 2.

Довршено у 18 и 5.

Записничар

Председник већа-судија